

Henki &

elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 12.3.2015 • numero 5

Jokapäiväinen kastikkeemme

Asenteet ovat
vamman
pahin este

► sivu 5

Koulukiusattu
voi masentua
aikuisena

► sivu 8–9

#oikeestisairas
haluaa hyvän
sisäilman

► sivu 16

Pääkirjoitus

Luulosairas

Vähättely on tuttu juttu. Se voi olla joko asioiden suoraa kieltämistä, vaihtoehtoisten ratkaisujen keksimistä tai pelkkä sanaton katse. Huonosta sisäilmasta kärsivän oireet voi mitätöidä, niitä voi vähätellä ja niille voi naureskella. Harva tohtii epäillä pähkinäallergikon, laktoosi-intolerantikon tai diabeetikon oireita. Sisäilmaoireilu on eri juttu.

Tehdäänä pari asiaa selväksi. Ensinnäkin huonon sisäilman sairastuttama ihminen ei ole luulosairas. Hän ei keksi oireitaan eikä saa niitä itse aikaiseksi.

Toiseksi, sisäilmaoireet eivät ole kaikilla samanlaisia. Joku saa iho-oireita, toinen hengitysoireita, kolmas jotain muuta. Ja sitten on niitä, jotka oireilevat useilla eri tavoilla. Ihmiset ovat erilaisia.

Kaikki eivät oireile samoissa tiloissa. Tämä muun muassa siitä yksinkertaisesta syystä, että kaikki eivät ole myöskään altistuneet samoissa tiloissa. Sisäilmaltaan sairaat rakennukset ovat erilaisia, ja niissä voi olla lukuisia erilaisia sairastuttavia mikrobeja. Ja edelleen, ihmiset ovat erilaisia.

Huonosta sisäilmasta sairastuneella voi olla takanaan helvetti. Hän on menettänyt terveytensä, mutta sen lisäksi hän on voinut menettää kotinsa – joku useammankin. Hän on saattanut joutua luopumaan koko saastuneesta omaisuudestaan ja aloittamaan elämänsä alusta. Hän voi olla taloudellisesti puilla päljällä ja maksella silti vielä pitkään sisäilmaongelman entisen kodin velkoja.

Sisäilmasairaana ihmisen historiasta löytyy monesti lukemattomia lääkärikäyntejä, taistelua isännöitsijän, taloyhtiön, vuokranantajan tai asunon myyjien ihmisten kanssa. Löytyy kuntotarkastusta, homekoiraa, maaperätutkimusta, tavarantarkastusta ja juristia. Vuosien uuvuttavaa nujakointia, jossa on haettu oikeutta.

Tällaisen mangelin läpikäynyt ihminen pitäisi järjellä, että näin isoon kansanterveyttä uhkaavaan asiaan suhtauduttaisiin asiallisesti. Mietittäisiin, miten paljon edullisemmaksi tulisi terveyden ylläpitäminen kuin sairauksien hoitaminen.

Hän ei kaipaa vähättelyä tai viisastelua. Se satuttaa. Ei ole hänen vikansa, että hänen ärsytytty elimistönsä reagoi epäpuhtauksiin herkemmin kuin yksikään mittari.

Homehelvettiä ymmärtää vain toinen saman kokenut. Valitettavasti minä ymmärrän.

Marjo Rönkvist päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Marko Pirttinen hämmentää suurella kauhallalla nakkikastiketta Huhtasuon kirkon ruokailtaan.

Kuva: Hanna-Kaisa Hämäläinen

Suomi ei tarvitse erillistä köyhyyspolitiikkaa

KAARINA HEISKANEN teksti
AARNE ORMIO kuva

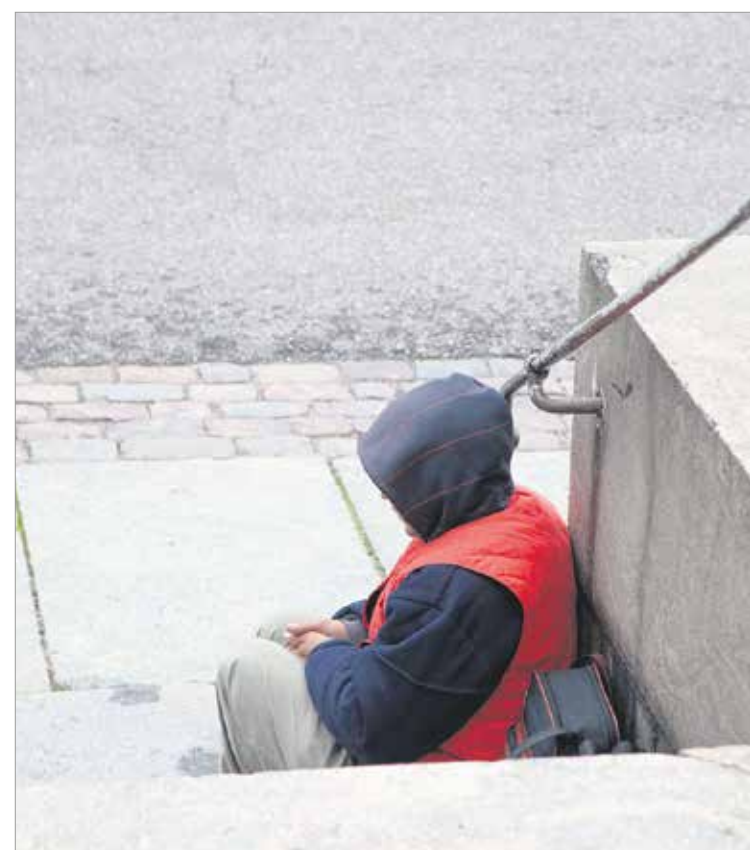
Arkkipiispa **Kari Mäkinen** koolle kutsuna köyhyysryhmä jätti esityksensä tulevaan hallitusohjelmaan. Työryhmän keskeisimpiä linjauksia on, ettei Suomessa tehtäisi erillistä köyhyyspolitiikkaa.

– Koko yhteiskuntapolitiikkaa, olipa kyse talous-, sosiaali-, vero-, koulutus- tai asuntopolitiikasta, tehtäessä on otettava huomioon kaikkein heikoimmassa asemassa olevien näkökulma, Mäkinen sanoo.

Laajapohjainen, eri yhteiskunnallisista toimijoista koostuva köyhyysryhmä koottiin ensimmäisen kerran neljä vuotta sitten. Haaste on edelleen ajankohtainen. Hyvinvoivasta yhteiskunnasta osattomaksi jääminen on monien kohdalla syventynyt. Sosiaaliset etäisyydet ovat kasvaneet.

Köyhyysryhmä muistuttaa, että yhteiskuntaa on uudistettava tavalla, joka vahvistaa ennen kaikkea heikoimmassa asemassa olevien hyvinvointia ja suhteellista asemaa. Yksinäisyys on uusi eriarvoisuutta synnyttävä tekijä. Yksinäisyyttä voidaan vähentää yhteiskunnallisilla ratkaisuilla, esimerkiksi vahvistamalla kansalaisyhteiskunnan toimintoja ja purkamalla lainsäädännössä olevia vapaaehtoistoiminnan esteitä. Sähköisten kommunikatiokanavien kuten internetin rooli vahvistuu. Samalla on näköpiirissä uusi digitaalinen jakautuminen

– Siksi täytyy panostaa heikoimmassa asemassa olevien ryhmien mahdollisuuteen osallistua digitaalisoituvan yhteiskuntaan, ryhmä huomauttaa.

Hyvinvoivasta yhteiskunnasta osattomaksi jääminen on monien kohdalla syventynyt. Sosiaaliset etäisyydet ovat kasvaneet.

Köyhyysryhmä esittää hallitusohjelmaan konkreettisia ehdotuksia eri-ikäisten aseman parantamiseen. Esimerkiksi lapsiperheiden kotipalvelut on palautettava saaville ilman lastensuojeluilmoitusta. Varhaiskasvatusta ja perusopetusta tulee kehittää niin, että se parantaa heikosti menestyneiden lasten opintomenestystä ja sosiaalisia taitoja

Yksikään nuori ei saa jäädä koulutuksen ja työelämän ulkopuolel-

le. Työllistymismahdollisuuksia on parannettava niin, että maahanmuuttajat, vammaiset ja alentuneesti työkykyiset voivat osallistua työelämään. Samalla on vähennettävä byrokraloukkuja.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehostamiseen liittyy esitys hankintalainsäädännön uudistamiseksi niin, että se tukee haavoittuville ryhmille kohdennettua sosiaali- ja terveyspalvelutuotantoa ja palvelupolkuja.

Tapetilla

Osta oma taskumatti – ei kun tasku-Martti

KAARINA HEISKANEN teksti
DEUTSCHE EVANGELISCH-LUTHERISCHE ST. PAULS KIRCHE kuva

Saksan luterilaiset ovat ihan pähkinöinä, kun uskonpuhdistuksen teemavuosii lähestyy. Uusin villitys on saksalaisen Playmobil-lelufirman myymä **Martti Luther** -hahmo. Mustaviitaisesta ukkelista on tullut kaikkien aikojen myyntival-

ti. Ensimmäinen tuotantoerä eli 34 000 Lutheria myytiin loppuun 72 tunnissa, minkä jälkeen firman pääkonttorilta singahti Maltaan tehtaille käsky käynnistää uuden erän valmistus. Innokkaat Luther-fanit tosin joutuvat odottamaan taskukokoista hahmoa huttuun loppuun saakka. Ehkä he toteavat kohtaloonsa tyytyn, että tässä jonotat enkä muuta voi.

Playmobilin valmistama Luther-hahmo tepastelee saksalaisen kaupungin kadulla kädessään Raamattu ja sulkakynä.

Mini-Luthereista 95 prosenttia on myyty Saksaan, mutta kauppa on tehty myös Espanjaan, Italiaan ja Ruotsiin. Lutheria enemmän on myynyt taidemaalari **Albrecht Düreriä** esittävä hahmo. Sitä on myyty kolmessa vuodessa 80 000 kulttuurinjanoiselle ihmiselle.

Uskonpuhdistuksen juhluvootta suunnitteleva **Astrid Mühlman** pohti ostopöytästä *Newsweekissä*.

– Suosion takana voivat olla kasvatukselliset syyt. Äidit ja isät haluavat varmistaa, että heidän lapsensa tietävät, kuka Luther on, koska hänellä on ollut suuri vaikutus eurooppalaisten yhteiskuntien kehitykseen.

Mühlman muistuttaa, että Luther oli oman aikansa, 1500-luvun, lapsi. Hän jakoi aikalaistensa pelot ja huolet, jotka liittyivät demonien ja noitiin.

– Mutta toisaalta hänellä oli moderneja ajatuksia. Hänen mukaansa jokaisella ihmisellä on oikeus koulutukseen – myös naisilla ja työtöillä. Siinä mielessä hän oli selkeästi 2000-luvun ihminen.

Ajassa

Sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo pitää tärkeänä, että Suomi voisi tulevaisuudessaakin olla pienten etäisyksien ja suuren keskinäisen luottamuksen maa. Erittäin tärkeää on hänen mukaansa myös se, että heikko-osaisten ihmisten etu asetetaan ensisijaiseksi.

”Köyhyystutkijan” työsarka ei lopu kesken

Professori Heikki Hiilamo kantaa huolta köyhien sekä vailla työtä ja koulutusta olevien ihmisten puolesta. Päätöksiä pitäisi tehdä heikoimmassa asemassa olevien näkökulmasta.

SIRPA KOIVISTO teksti
HEIKKI HIILAMO kuva

Mitä teet tällä hetkellä?

Työskentelen Helsingin yliopistossa sosiaalipolitiikan professorina.

Millaisista teemoista aiot puhua Kortepohjan kirkossa?

Ajattelin puhua hoivasta ja hoivaamisesta. Käsittelem sitä, mikä on mielestäni yhteinen (julkinen) vastuu hoivasta ja mikä on lähimmäisten vastuulla. Puhun myös siitä, millaisia hoivakamppailuita keski-ikäiset käyvät ja miten me selviydymme niistä.

Pyhän teemana on Huolena huominen. Mistä asioista sinä olet huolissasi?

Olen huolissani niistä, jotka ovat vailla työtä ja koulutusta ja jotka joutuvat tulemaan toimeen hyvin pienillä tuloilla eli perusturvalle. Olen huolissani myös intensiivisen hoivan tarpeessa olevista ihmisistä ja hoivan antajista, erityisesti niistä jotka joutuvat yhdistämään ansiotyön ja tiiviin hoivavastuun.

Millaista on suomalainen köyhyys?

Köyhys on ennen muuta elämää työmarkkinoiden ulkopuolella se-

kä elämää takuueläkkeen varassa. Köyhyys rajoittaa ihmisten mahdollisuuksia osallistua vallitsevaan elämäntapaan.

Miten tuloerojen kasvu voidaan pysäyttää?

Tuloerojen pysäyttämiseksi keinoja on kaksi: työtälisuuksien lisääminen niille, jotka ovat nyt työttömän perusturvan varassa sekä oikeudenmukaisempi verotus. Molempia keinoja tarvitaan.

Mainitse kolme asiaa, joihin haluaisit tarttua yhteiskunnassa ensimmäisenä?

Perusturvan korottaminen, peruspalveluiden turvaaminen erityisesti huono-osaisille, ennaltaehkäisevän lastensuojelun kehittäminen. Ylipäätään pidän erittäin tärkeänä sitä, että jatkossakin Suomi olisi pienten etäisyksien ja suuren keskinäisen luottamuksen maa.

Mitä odotat tulevalta eduskunnan päättäjiltä?

Odotan ennen muuta toimintakykyistä hallitusta, joka pystyy toteuttamaan uudistukset joihin se ryhtyy. Odotan myös sitä, että päättäjät ajattelevat päätöksistään niiden ihmisten näkökulmasta, jotka ovat heikoimmassa asemas-

sa. Pidän erittäin tärkeänä gandhilaista näkökulmaa, jossa huono-osaisten ihmisten etu asetetaan ensisijaiseksi.

Mikä on tehnyt sinusta ”köyhyystutkijan”?

En osaa vastata tähän. Ehkä vaihtoehtoja olisi ollut. Tämä työ on erittäin motivoivaa, eikä työsarka lopu kesken.

Oletko iloinen veronmaksaja? Myös kirkollisveron?

Olen iloinen veronmaksaja, myös kirkollisveron maksaja. Kirkossa tosin harmittaa se, että veronmaksajilta puuttuu mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua päätöksentekoon.

Helsingin Sanomat kertoi, että olet erikoisella tavalla tupakkakoukussa. Mitä se tarkoittaa?

Olen tutkinut vuodesta 2000 alkaen tupakkateollisuuden toimintaa ennen muuta tupakkateollisuuden sisäisten asiakirjojen avulla. Asiakirjat avautuvat sitä paremmin mitä enemmän niitä tutkii. Ala on pieni, mutta erittäin kansainvälinen ja siksi kiinnostava.

Mitkä arvot ovat sinulle tärkeitä? Inhimillisyyt, vilpittömyys, koh-

tuullisuus ja oikeudenmukaisuus.

Mitä olet viimeksi oppinut?

Opin joka päivä uudelleen sen, että pienet asiat ovat tärkeitä – tulla ajoissa kotiin, tehdä lapsille ruokaa, vastata sähköposteihin.

Mille olet viimeksi nauranut?

Nauroin ja tulin erinomaisen hyväälle tuulelle pitkäksi aikaa nähtyäni sen, miten Pertti Kurikan Nimpipäivät voitti Suomen Euroviisut.

Miten keräät voimia ja rentoudut?

Ulkoilemalla ja liikkumalla sekä lukemalla kaunokirjallisuutta ja katsomalla dekkareita.

Minkä Raamatun tapahtuman silminnähtävänä olisit halunnut olla?

Olisin halunnut tavata laupiaan samarialaisen. Diakonia on minulle rakas, ehkä rakkain asia kirkossa.

Huolena huominen – puheenvuoroja tulevaisuudesta Kortepohjan kirkossa su 15.3. klo 17. Alustajina Heikki Hiilamo, Marjukka Mattila ja Tomi Jylänki. Yhteiskunnallinen kirkkopyhä alkaa messulla klo 16.

Naisten pankin rahoilla tuettu jo 16 000 naista

Naisten Pankin tukemat ja Kirkon Ulkomaanavun toteuttamat hankkeet Liberiassa käynnistyvät uudelleen ebolan aiheuttaman taunun jälkeen. Toiminta laajentui viime vuonna uuteen maahan, Myanmariin. Vapaaehtoisverkosto Suomessa jatkaa kasvuaan. Varoja Naisten Pankki on tähän mennessä kerännyt lähes kahdeksan miljoonaa euroa.

– Tulos on erinomainen, kun otetaan huomioon ankeat talousajat ja keräysten tiukka kilpailutilanne, sanoo Naisten Pankin ohjauksryhmän puheenjohtaja **Reetta Meriläinen**.

Vuonna 2014 Naisten Pankki tuki hankkeita 12 eri maassa. Naisten Pankin keräämillä rahoilla on tuettu yli 16 000 naista.

Partiolaisten hanke auttaa lapsia ja nuoria

Suomen Partiolaisten valtakunnallinen Nuorten syrjäytymisen ehkäisy partion avulla –hanke on Yhteisvastuukeräyksen vuoden 2016 kotimainen kohde.

Hankkeella käynnistetään toimintaa, jossa syrjäytyneitä ja syrjäytymisuhan alla olevia lapsia ja nuoria autetaan partio toiminnan avulla. Hankkeessa koulutetaan myös partiojohtajia eri vammaisryhmien kanssa työskentelyyn.

Yhteisvastuukeräyksen ulkomaisena kohteena on Mosambikin maaohjelmalla, jossa tuetaan erityisesti lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä.

Henkesi edestä sai tukea Kirkon mediasäätöiltä

Kirkon mediasäätö on tukenut kotimaisia elokuva- ja ohjelma tuotantoa jo kymmenen vuoden ajan.

Ohjaaja-käsikirjoittaja **Petri Kotwican** elokuva *Henkesi edestä* sai viime vuoden suurimman tukisumman, 50 000 euroa. Elokuva tulee ensi-iltaan huhtikuussa.

– *Henkesi edestä* -elokuva käsittelee keskeisiä kristillisiä ja eettisiä kysymyksiä, kuten syyllisyyttä ja anteeksiantoa, kertoo Kirkon mediasäätönsi asiamies **Juha Rajamäki**.

Vuosittain säätö jakaa tukea kotimaiselle mediatuotannolle noin 300 000 euroa.

Jyväskylän seurakunnan nimitysuutisia

Pastori **Päivi Kärkkäinen** toimii Huhtasuon alue seurakunnassa Halssilan alueen vs. kappalaisena elokuun loppuun asti. Kärkkäinen siirtyy tehtävään Säynätsalon alue seurakunnasta.

Pastori **Riikka Saarno** hoitaa Neulaskodin vs. seurakuntapastorin virkaa elokuun loppuun asti.

Uskontoa ei pidä työntää marginaaliin

Tulkinta uskonnonvapaudesta on herättänyt vilkasta keskustelua niin kirkon kuin kirkkokriitikoiden piirissä. – Keskustelua käydään vanhoilla mielikuvilla, sanoo Jyri Komulainen.

SIRPA KOIVISTO teksti
JOUNI LÖYTÖLÄINEN kuva

Keskustelu uskonnonvapaudesta käynnistyi Puolustusvoimien eettistä opetusta ja sotilasparaatin kenttähartautta koskevan raportin tultua julki tammikuussa. Raporttia valmistellut työryhmä poistaisi varusmiesten eettisestä opetuksesta kokonaan tunnustussellisuuden ja oppitunnit muutettaisiin uskonnottomiksi.

Uskonnon asema yhteiskunnassa nähdään usein niin sanotusta negatiivisesta uskonnonvapaudesta käsin. Uskonto halutaan marginalisoida yksityisasiaksi, pois julkisista tiloista. Myös uskonnon harjoittamiseen liittyviin tapoihinakin suhtaudutaan nihkeästi.

Piispainkokouksen pääsihteerin, teologian tohtori Jyri Komulaisen mukaan kirkkokriittinen keskustelu on jähmähäntynyt menneeseen.

– Valtio Kirkon muisto on niin vahva, että samaa levyä evankelis-luterilaisen kirkon suosisesta jaksetaan pyörittää aina uudestaan. Keskustelu painottuu helposti negatiivisen uskonnonvapauden suuntaan, vaikka vuoden 2003 uskonnonvapauslain idea oli edistää ja vahvistaa nimenomaan positiivista uskonnonvapautta eli vapautta harjoittaa omaa uskontoa.

”Suomalaisessa yhteiskunnassa pitäisi luoda entistä enemmän puitteita erilaisten uskonnollisten yhteisöjen näkyvyydelle.

Erityisen kärkevästi uskontokeskusteluun ovat osallistuneet vapaa-ajattelijat, joiden tavoitteena on muun muassa evankelis-luterilaisen kirkon erityisaseman purkaminen.

– Kirkolla on tiettyjä julkisoikeudellisia velvollisuuksia, jotka ovat kirkolle pikemminkin rasite kuin positiivinen etu.

Komulaisen mielestä kirkkokriittikot pelaavat vanhoilla mielikuvilla valtionkirkosta.

– Ammutaan kauas ja ohitse, Komulainen hymähtää.

– Monet asiat, joiden väitetään olevan vain luterilaista kirkkoa

varten, tuovat suojaa kaikille uskonnoille. Tällainen on esimerkiksi laki jumalanpilkasta. Asioita luetaan ja tulkitaan kuitenkin jatkuvasti sitä kautta, miten ne ovat joskus historiassa tarkoittaneet vain luterilaista kirkkoa.

Uskonollisten yhdyskuntien määrä on Suomessa kaksinkertaistunut 15 vuodessa. Evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluu yhä yli neljä miljoonaa suomalaista. Uskonnon rooli yhteiskunnassa ei siis ole heikentymässä.

Muslimien, kristittyjen ja juutalaisten yhteisessä julkilausumassa moniuskontoisuus ja monikulttuurisuus nähdään ennen kaikkea voimavarana ja mahdollisuutena.

– Olemme niin luterilaisen yhteiskunnan läpitunkema yhteiskunta, ettei meillä ole kokemusta siitä, millainen voisi olla moniuskontoinen yhdyskunta. Maailma ympärillämme muuttuu kuitenkin kovaa vauhtia ja tarvitsemme uudenlaisia tapoja tarkastella asioita.

Komulaisen mielestä suomalaisessa yhteiskunnassa pitäisi uskonnon marginalisoimisen sijaan luoda entistä enemmän puitteita erilaisten yhteisöjen näkyvyydelle ja uskonnolliselle itselmaiselle.

Yli neljä miljoonaa suomalaista kuuluu yhä evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Myös muiden uskonnollisten yhdyskuntien määrä on Suomessa lisääntynyt.

– Yhteiskunnallisia symbolisia tilanteita pitäisi rakentaa enemmän ekumenian, jopa uskontodialogin suuntaan. Esimerkiksi islamin parempi näkyminen edistäisi yhteiskuntarauhaa. Muslimeja ja jo

enemmän kuin ortodoksiseen kirkkoon kuuluva.

– Myös monia niitä asioita, jotka näyttäytyvät evankelis-luterilaisen kirkon erityisasemana, voitaisiin hyvin soveltaa muihinkin yhdyskuntiin, Komulainen huo-

Hengissä

Joh. 6:48-58

Jeesus sanoi:

”Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät autiomaassa mannaa, ja silti he ovat kuolleet. Tämä leipä tulee taivaasta, ja se, joka tätä syö, ei kuole. Minä olen elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Annan sen, että maailma saisi elää.”

Tästä sukeutui väittely juutalaisten kesken. He kysyivät: ”Kuinka tuo mies voisi antaa ruumiinsa syötäväksemme?” Jeesus sanoi heille: ”Totisesti: ellette te syö ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää. Mutta sillä, joka syö minun lihan ja juo minun veren, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet. Joka syö minun lihan ja juo minun veren, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä. Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja niin kuin minä saan elämäni Isältä, niin saa minulta elämänsä se, joka minua syö. Tämä on se leipä, joka on tullut alas taivaasta. Se on toisenlaista kuin se ruoka, jota teidän isänne söivät: he ovat kuolleet, mutta se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.”

Jeesus on leipä, ei pullapala

Ilman uskonnollisia ennakkoletuksia ja –tietoja: mitä kuuloista, että ihminen lupaa itsensä syötäväksi ja juotavaksi?

Jeesus tapa puhua herätti ihmetystä, ja juutalaiset eivät voineet ymmärtää Hänen tapansa puhua. Vielä vähemmän he ymmärsivät puhetta Ihmisen Pojan ruumiin syömisestä. Se kuulosti varmasti sen ajan ihmisten korviin hullulta. Samalla tavalla kristinuskon ulkopuolelta tulleille ehtoollisainneiden konsekrointi voi tuntua järjettömältä, ja sitä hän se on. Täysin järjellä selittämättömissä Ehtoollista ei voi selittää järjellä, vaan kyse on uskon salaisuudesta, joka otetaan vastaan siinä uskossa, että Jeesus on todellisesti läsnä ehtoollisaineissa, eli leivässä ja viinissä. Kun ihminen lupaa itsensä syötäväksi ja juotavaksi, hän antaa itsensä täysin toisten käyttöön. Hän on ravinnon lähde, josta kaikki kumpuaa.

Mikä sinulle on tässä tärkeintä? Lupaus iankaikkisesta elämästä. Se on jotain niin ihmeellistä, että se tekee oman elämäni helpommaksi. Vaikka elämässä on vaikeita hetkiä, niin Kristus-

sen lupaus antaa voimia ja uskoa sekä halua tehdä työtä tärkeiden asioiden eteen.

Millainen leipä kristitty voi olla? Mistä se taikina on tehty ja mistä se on paistettu?

Sellainen leipä joka ravitsee ihmisiä ympärillään. Leipä, josta riittää jaettavaa muillekin. Uskon ravinnon ja yhteisen ravinnon jakaminen on kristityille annettu tehtävä. Paistoasteella ja taikinan rakenteella ei ole merkitystä, vaan jokainen kelpaa sellaisenaan Jumalan valtakunnan käyttöön. Ihmisten olosuhteet vaihtelevat, mutta hyvän tekemiseen ja leivän jakamiseen ei tarvita erityistä aineita, vaan jokainen voi tehdä sen oman elämänsä raamin sisällä.

Entä jos Jeesus olisi sanonut olevansa elämän pulla? Tai sipsi?

Leipä ja viini ovat konkreettisia aineita, joilla on hyvä kuvata ruumista ja verta. Itselleni ne merkitsevät pääruualla nautittavia aineita. Sipsi ja pulla ovat jälkiruokaa tai välipalaa, höttöä, joka tyydyttää hetkellisesti herkkuhimon, mutta ei ravitse. Jeesus ei ole välipala, hän on siunausta minun olisi vaikea ol-

pääruoka. Jos ehtoollisainneet vaihdettaisiin sipsiin ja limppariin, se olisi karmaisevaa. Näen sipsit, pullat ja muut herkut ylimääräisenä ylellisyytenä, jota saa rahalla, mutta joihin kaikilla ei ole varaa. Usko ei ole tällaista. Kristusta ei voi ostaa rahalla, hän on tarjolla jokaiselle ilmaiseksi. Tämänkään vuoksi pikaruoka ei kuvaa Kristuksen olemusta tarpeeksi syvällisesti.

Leipä on monelle pyhää. Mitä se sinulle merkitsee?

Virressä 59 lauletaan: *leipää pelloilta maan ruumiin ruuaksi saamme. Nälästä varjele, Herramme. Siunaat kylväjät maamme.* Ihminen tarvitsee joka päivä aitoa ravintoa, mutta pikaruokakulttuurimme keskellä olemme unohtaneet ruuan kunnioittamisen. Se on monelle polttoaine, joka nautitaan nopeasti kesken päivän. Kun ruokaa ei ole, huomaamme sen arvon. Asian ei tulisi olla näin, pitäisi arvostaa niin ruokaa kuin ihmisiä jotka kekevat työtä ruoan eteen. Ehtoollisella leipä siunataan eli pyhitetään. Ilman tätä Jumalan siunausta minun olisi vaikea ol-

Sunnuntaina 15.3. Tikkakosken kirkossa saarnaa pastori Ville von Gross. Messu alkaa klo 10. Klo 15 kirkossa on Pauli Mahlamäen kirkkdraama Markuksen evankeliumi.

la. Ehtoollinen vahvistaa omaa hengellisyyttäni ja lupautta iankaikkisesta elämästä. Sen siunaus kantaa arjen keskelle.

Mikä on sinulle vahvin Jeesuksen vertauskuvista?

Jeesuksen vertauskuvista monet ovat merkityksellisiä, enkä nosta yhtä vertausta ylitse muiden. Paaston aikana käännän katseeni ristiin. Tyhjä risti kuvastaa Jeesuksen ylösnousemista. Se on myös vahva vertauskuva uskolliselle. Ehtoollisella voimme kohdata Kristuksen konkreettisesti leivässä ja viinissä. Ne siunataan ristinmerkillä. Se on kuoleman voitajan vertauskuva.

Kebabonye Bolekontswe menetti jalkansa 16-vuotiaana, kun hänet taklattiin jalkapallo-ottelussa.

Tasauskeräys purkaa esteitä vammaisen tieltä

Monta raja-aitaa on saanut kaatua, jotta suomalainen Pertti Kurikan Nimipäivät pääsee euroviisuihin. Botswanaalainen Kebabonye Bolekontswe tietää, mitä esteitä on vammaisen tiellä köyhässä maassa.

SUOMEN LÄHETYSSEURA
teksti ja kuva

Botswanaalainen **Kebabonye Bolekontswe** oli 16-vuotias, kun hän menetti jalkansa jalkapallo-ottelussa. Hänet taklattiin takaapäin ja jalka vääntyi polven kohdalta nurinpäin. Francistownin sairaalassa ei osattu tehdä jalalle mitään.

– Makasin turhan panttina kolme viikkoa kunnes perheeni sai sen rahan kasaan. Pääsin sairaalaan Etelä-Afrikkaan. Se oli liian myöhäistä, jalka oli mennyt kuolioon ja se jouduttiin amputoimaan.

Jalkapallourasta haaveilleen nuorukaisen elämältä putosi pohja, ja hän masentui. Pikkuhiljaa hän tuli sinuiksi vammaan kanssa ja opiskeli nahkatöitä Lähetysseuran tukemassa Thusun kuntoutuskeskuksessa.

– Elämä jatkuu, niin se vain on. Joskus kuulen negatiivisia kommentteja, koska minulla ei ole toista jalkaa, mutta en välitä. Haaveilen isoista jutuista.

Kebabonye on opiskellut Thussossa pienyrityksien alkeita.

– Pankki myöntää lainoja nuorille yrittäjille, joilla on hyvä bisnessuunnitelma. Työstän sitä juuri. Haluan aloittaa firman, joka vuokraa kaivinkoneita kaivosyrityksille.

Asenteet ovat usein pahin este

vammaisen tiellä. Vanhemmat eivät aina usko lapsensa mahdollisuuksiin. Köyhät vanhemmat pitävät vammaiseen lapseen panostamista varojen haaskaamisena. Lisäksi perhe näkee vammaisen usein taakkana, joka estää toisen vanhemman töissä käynnin.

Vammaisen jää yhteisön ulkopuolelle, sillä oman kylän asukkaat eivät pidä häntä yhteisön täysjäsenenä. Maaseutuyhteisöissä elää uskomuksia, joiden mukaan vammaiset tuovat huonoa onnea. Osa vammaisista itsenäinkin usko sen todeksi.

Melkein 20 prosenttia kehitysmaiden väestöstä on vammaisia. Vain yksi kymmenestä vammaisesta pääsee kouluun.

► Suomen Lähetysseuran Tasauskeräys auttaa köyhien maiden vammaisia. Jyväskylässä Tasauskeräykseen voi osallistua eri alueeseurakuntien tapahtumissa. Myös gospelmuusikko Jaakko Löytyn 60-vuotijuhlakonsertin lipputulot menevät vammaisten auttamiseksi Nepalissa, Etiopiassa ja Botswanaan. Konsertti on Jyväskylän Paviljongissa tänään torstaina 12.3. klo 18.

Ei rauhaa ilman oikeutta, ei oikeutta ilman anteeksiantoa

Kirjoitan tätä Kosovon pääkaupungissa Pristinassa, jossa työskentelin useaan otteeseen vuosina 1998–2001. Väki-valta serbihallinnon ja kosovolaisten välillä alkoi -98 talvella ja kiihtyi vuodenvaihteen lähestyessä. Poistuin maasta ennen NATO:n pommitusten alkamista maaliskuussa -99. Palasin helmikuussa 2014 rakentamaan EU-rahoitteista oikeuslääketieteen palvelujärjestelmää ja toimin nyt lyhytaikaisena asiantuntijana.

Kosovossa vallitsee rauha, ja tavalliset ihmiset vaikuttavat onnellisilta korkeista työttömyysluvusta huolimatta. Väestön keski-ikä on alle 29 vuotta, mikä näkyy katukuvassa. Kansainvälisten toimijoiden läsnäolo on huomattava. Sodasta on kulunut yli 15 vuotta, ja vaikka edistymistä on tapahtunut, kansainvälisen yhteisön läsnäoloon liittyy ongelmia, kuten korruptio. Avustusrahoja on hävinnyt yksityisten toimijoiden taskuihin.

EU panostaa infrastruktuurin rakentamiseen, mukaan lukien koulutus. Suomalaiset asiantuntijat työskentelevät kolmen vuoden ajan Kosovossa, ja koulujen toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan kouluttamalla opettajia ja hankkimalla opetusmateriaalia. Paikalliset asiantuntijat ovat turhautuneita, mitä kuvastaa toteamus ”on ihan yhdentekevää, mitä me sanomme, te kansainväliset teette kuitenkin niin kuin itse haluatte”. Kestävän kehityksen kannalta paikallinen omistajuus projektin alusta lähtien on välttämätöntä. Suomalaisissa projekteissa on tämä huomioitu hyvin.

Sodan haavat ovat osin arpeutuneet, mutta vie useita sukupolvia, että kollektiiviseen muistiin syöpyneet arvet parantuvat. On arvioitu, että noin 1700 ihmistä on edelleen kadoksissa, ja heistä 400 on serbiä. Kesällä 1999 maasta paenneet albaanit alkoivat palata ja kohdistivat väkivallan serbivähemmistöön. Kosovon parlamentti on joutunut hyväksymään uuden erikoistuomioistuimen perustamisen ja tämän toisen väkivallan aallon loukkausten tutkinnan. Päätös on herättänyt voimakasta vastustusta.

Kosovo on jälleen yksi esimerkki konfliktin jälkeisen jälleentekemisen vaikeudesta. Oikeuden toteutuminen voi parhaassa tapauksessa luoda pohjan anteeksiannolle, ja siksi mekin olemme täällä.

Helena Ranta
professori

Tänään rukoilen

Pyydän aurinkoista mieltä

Kiitos rakas Jumala kevään ihmeestä; auringon valon lisääntymisestä, lumien sulamisesta ja pienten versojen kasvusta. Anna Jumala minullekin aurinkoista

mieltä, hengellistä kasvua ja rauhasta luopua turhista taakoista.

nainen 39 v.

Tapani Kumpulainen (vas), Marko Pirttinen (takana) ja Kristian Muurinen valmistavat Huhtasuon kirkon ruokailtoja, joita järjestetään joka toinen maanantai. Valmistumassa on peruna-porkkanamuussi ja 30 litraa makkarakastiketta. Hedelmiä on tarjolla jälkiruoksi.

Mitä useampi kokki, sitä makoisampi soppa

Kello on kaksi iltpäivällä. Isot kattilat höyryävät ja perunankuorimakone purpattaa. Huhtasuon kirkon ruokailtojen järjestäjät kumoavat kertaheitolla vanhan viisauden, jonka mukaan sopasta tulee sitä huonompi, mitä useampi kokki sitä hämmentää.

KAARINA HEISKANEN teksti
HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN kuvat

– Minä olen se varsinainen kokki, täsmentää **Kristian Muurinen** ja lorauttaa maustetta kastikkeeseen. Makkarakastiketta valmistuu noin 30 litraa. Suuruste vaatii reilut kaksi kiloa vehnäjuhoja.

Laivakokkinakin toiminut Muurinen on halunnut uudistaa Huhtasuon ruokailtojen menyyttä. Sopparuokien rinnalle on tullut kiusauksia ja laatikoita. Nyt tarjolla on makkarakastikkeen lisäksi peruna-porkkanasosetta.

– Ja tuo on master chef, Muurinen viittaa **Marko Pirttiseen**, joka siivottaa leipomaansa kakkua. Mitäs Huhtasuon ruokailtojen master chef arvelee: mitä **Kuppiat kuntoon -Ramsay** tai **Kuppiat kuntoon -Sukula** sanoisivat?

Pirttinen veitsi pysähtyäkseen. – Ehkä minä vastaan tuohon kunhan ruokailta on ohi. Tapani Kumpulainen, joka kaataa perunoita kuorimakoneeseen ja kuorimako-

neesta kattilaan. Mieskolmikko on tullut kirkon keittiöön kaupungin kuntakokeiluhankkeen ja Huhtasuon kylätoimiston kautta.

Seurakuntasalissa Sinikka Kaipainen ja **Sanni Kinkopohja** voitelevat leipiä ja viipaloivat juustoa leipiä päälle. **Elvi Sipilä** ja **Hellevi Lehto** kantavat lautaspinoja tarjoilupöytään. Paikalle ilmestyy myös **Maire Kettu**, joka ryhtyy järjestämään jälkiruokahedelmiä ja pullaviipaleita tarjottavalle.

Huhtasuon Elämän Leipä ry:n vapaaehtoinen **Reino Pynnönen** on toimittanut leivät ja pullat, joihin tulee niin paljon, että kaikille riittää myös kotiin viemisiä.

Osa naisista on ollut mukana talkoissa alusta lähtien eli neljä vuotta. Ruokailtoja on joka toinen maanantai, ja kerran kuukaudessa on tukikokki, jonka tuotto käytetään ruokatarvikkeiden ostamiseen. Naiset järjestävät myös konsertti-iltojen kahvitukseen.

– Pidimme hengellisiä kotikokouksia ja sitten tahdoimme ryh-

tyä sanoista tekoihin. **Matti Björk** tämän laitoi alulle. Hänen näkynsä oli että ruokikkaa nälkäiset. Talkoolaiset tulevat kirkolle puolen päivän maissa ja lähtevät kahdeksan jälkeen, kun keittiö on kiiltäväksi siivottu.

– Tekee mieli tulla. Meillä on hyvä porukka, ja on hienoa, kun näkee toisia ihmisiä. Olemme harjaantuneet tähän hommaan, niin että osaamme sen.

– Eikö olekin kuin Ruotsin laivala, Marko Pirttinen viittaa valkoisen liinan peittämään pöytään, jolla lautaset ovat pinossa ja aterimet kiiltävät.

Neljän jälkeen Huhtasuon kirkolle alkaa ilmestyä ruokailtoja. Aulassa on kuusi isoa muovista leipäkoria. Ruokailtoja on joka toinen maanantai, ja kerran kuukaudessa on tukikokki, jonka tuotto käytetään ruokatarvikkeiden ostamiseen. Naiset järjestävät myös konsertti-iltojen kahvitukseen.

– Pidimme hengellisiä kotikokouksia ja sitten tahdoimme ryh-

kaa. Tai vähemmän, jos perheet ovat reissulla. Täällä on käynyt muutama vakioperhe syömässä, hän viittaa kahteen pöytään, joissa on kyltti ”varattu lapsiperheille”. Pöytiin on laitettu hedelmiä. Puoli viideltä väki on jo paikalla ja normaalia vähälukuisempina. Ruokailtoja on arvioilta 70, eikä joukossa juuri näy lapsia.

Lauluryhmä eli pöytä katta-neet naiset esittävät hengellisiä lauluja. Anne Kettunen pitää lyhyen hartauspuheen, ja sen jälkeen on ruoka-aika.

Kirkon naapurustossa asuva **Sirpa Hyvönen** kiittelee ateriahetkien yhteisöllisyyttä.

– Täällä näkee tultuja, saa uusia ystäviä. Ruoka on hyvää, virret ovat hyviä. Jouluaateria oli erityisen hieno, kun sen yhteydessä oli ohjelmaakin.

Samassa pöydässä istuvat **Kalevi Katilainen** ja ”Sepi vaan” nyökkäilevät: ruokailtaan kannattaa tulla sekä ruoan että seuran vuoksi. – Huhtasuon on kehittynyt iha-

nasti. Täällä on yhteisöllistä toimintaa. Vuorilammen laavukin on tehty vapaaehtoisvoimin. Siellä järjestettiin Kauneimmat joululaulut ja laavu siunattiin samalla käyttöön, Hyvönen muistelee. Yhteisöllisyys ja uusien tuttavien löytäminen saavat kiitosta myös muissa ruokapöydissä.

”Yhdessäolo on ruokailijoille tärkeää.

Diakoni Elina Vepsäläinen on samaa mieltä kuin ruokailijat.

– Opiskelijatyönä tehty kysely kertoo, että ruokailijoille tärkeintä on yhdessäolo. Iltojen ansiosta tulee lähdeksi ulos omasta kodista. Hengellinen ohjelma, kuten yhdessä laulaminen, on tärkeää. Osallistumisen kynnys on matala.

Myös taloudellinen puoli on tärkeä. Lämmin ruoka-annos maksaa aikuisille euron ja lapsille 50 sent-

Sirpa Hyvönen, Kalevi Katilainen ja ”Sepi vaan” ovat tulleet ruokailtaan kävelymatkan päästä ja kiittelevät iltojen yhteisöllisyyttä. Ruokahetkissä näkee toisia ihmisiä.

Sinikka Kaipainen kaataa vettä porkkanakattilasta. Ruokailtojen lisäksi hän on talkoolaisena myös hyväntekeväisyuskonserttien kahvitukissa.

Värikästä, maistuvaa ja terveellistä kotiruokaa, palanpainikkeena hyvä seura.

Yhteisiä ruokahetkiä on tarjolla eri puolilla Jyväskylää

KAARINA HEISKANEN teksti

tiä. Huhtasuolla on myös aamu-puuro perhekerhojen yhteydessä.

Ruokailta on iso vapaaehtoisten voimainponnistus koko maan mittakaavassa.

– Illat työllistävät, mutta niille on tarvetta, Vepsäläinen sanoo.

Ruokailloissa kävi viime vuonna 1907 ruokailijaa. Jouluaaterialle osallistui kolmesataa ihmistä. Vainhankintakonsertit keräävät 50–150 kuullia. Konserttien järjestäminen ja esiintyjien löytäminen on Matti Björkin heiniä.

Kuuden aikoihin ruoka on syöty ja jälkiruokakahvit juutu. Marko Pirttinen, nyt on tuomion hetki. Mitä **Kuppiat kuntoon**-kokit olisivat sanoneet?

– Ainakin he keuhisivat keittiötä siistiydestä. Ruoka oli lämmintä ja sitä oli riittävästi. Se on armeija-termi, Pirttinen täsmentää.

– Huomaatko mikä siitä puuttui? Mausta ei puhuta mitään. Itseironiaa pitää olla.

Paitsi että makua ruoasta ei puuttunut.

Keskustan alueurakunnassa Lohikoskella Lahjaharjun kappelilla on olohuone tiistaisin klo 9–11. Siellä saa puuron ja kahvit. Vapaaehtoinen maksu lähetyskelle.

Palokan ruokailut ovat remontin vuoksi tauolla. Kirkon viereisessä koulussa voi ruokailla edullisesti, jos ruokaa jää jäljelle. Syksyllä re-

montin jälkeen tarjoillaan aamupala ja päiväkahvi.

Tikkakoskella on torstaisin hartaus ja puuro klo 10 alkaen. Puurilla tarjotaan myös kahvia ja voileipää. Parillisten viikkojen torstaina miestenpiiriläiset hakevat ruokatarvikkeita paikallisesta kaupasta. Sitä jaetaan tarvitseville klo 10.30 alkaen aamukahvilla. Paikalla on yleensä yli 30 henkeä.

Keljonkankaalla ruokailaan torstaisin klo 11–12 Neulaskodilla. Ruokahetkestä vastaa vapaaehtoinen ryhmä. Tarjolla on samana aamuna itsetehty leipä, pääateria, salaatti, jälkiruoka, kahvi ja kakku tai pulla. Hinnat ovat aikuiselta 4 euroa, työssäkäyville 5,70 ja lapsilta 0–1,50 euroa. Syömässä käy kaikenikäisiä ihmisiä, vauvasta vaariin. Ruokailtoja on 20–30.

Kiusaamisesta voi selvitä

Koulukiusaaminen saattaa jättää syvän jäljen pitkälle aikuisuuteen asti. Kiusaamisen jälkihoitoon on nyt valmistumassa toimintamalli, joka auttaa kiusattuja toipumisessa. Kiusaamisesta voi selvitä, rohkaisee ilmiöön perehtynyt Päivi Hamarus.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Särkisalon alakoulun pihalla Konnevedellä oli iso pata, joka täyttyi vedestä aina sateen jälkeen. Pienissä ykkös- ja kakkosluokkalaisissa sadevesipata herätti pelkoa. Moni luokkakaveri oli uitettu padassa niin, että vaatteet kastuivat. Naperoiden kiusaaminen oli isomille viides- ja kuudesluokkalaisille hauskaa hupia.

1960-luvun lopulla koulunsa aloittanut Päivi Hamarus muistaa sadevesipadan hyvin. Itse hän ei sinne onneksi koskaan joutunut. Hamaruksen kokemus kiusaamisen oli enemmän haukkumista ja nimitelyä.

Hamarukselle kouluvuodet eivät ole jättäneet pahoja muistoja. Pienessä maalaiskoulussa oli loppujen lopuksi hyvä henki.

– Kolmannelta luokalta ylöspäin en muista, että kiusaamista olisi ollut koko koulussa.

Koulukiusaamisesta Keski-Suomen ELY-keskuksessa erikoisuunnittelijana työskentelevä Hamarus kiinnostui 1990-luvun lopulla. Il-tapäivälehdissä oli käyty vilkasta keskustelua rankasta kiusaamistapauksesta.

Lääninhallituksen kouluosastolle, jossa Hamarus siihen aikaan työskenteli, tuli yhteydenottoja rehtoreilta. He kyselivät huolestuneina, miten tällaisia tilanteita pitäisi käsitellä. Hamarus kirjoitti

kouluille oppaan kiusaamiseen puuttumisesta.

– Tilanteesta jäi kuitenkin turhautunut olo. Jäin miettimään, eikö kiusaamiseen pitäisi puuttua jo paljon aikaisemmin, Hamarus kertoo.

Kasvatustieteen laudaturtyö oli siinä vaiheessa vielä tekemättä ja niin syntyi opinnäyte koulukiusaamisesta ennaltaehkäisevästä näkökulmasta.

– Kun gradu oli valmis, ohjaajani oli sitä mieltä, että aihetta piti ehdottomasti jatkaa.

Hamarus väitteli koulukiusaamisesta kasvatustieteen tohtoriksi 2006.

Koulukiusaamista on ollut aina, Hamarus tietää. Henkisen, sosiaalisen ja fyysisen kiusaamisen rinnalle on tullut uusia kiusaamisen muotoja. Kännyköiden ja internetin myötä kiusatuksi voi joutua monella tavalla myös verkossa tai puhelimen kautta.

Koulukiusaamista paljon tutkinut Hamarus on joutunut kohtaamaan monia koskettavia tilanteita.

– Rankimpia ovat ne tapaukset, joissa kiusaamista ei ole saatu loppumaan, ja tilanne on vaikuttanut koko perheeseen. Kiusaaminen voi pahimmillaan johtaa asuinpaikan ja työpaikan vaihtamiseen, eristäytymiseen, vanhempien uupumiseen, taloudelliseen ahdinkoon. Perheiden tilanteesta ei koulukiusaamisen yhteydessä ole paljon

puhuttu, Hamarus sanoo.

Koulukiusaamiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn on jo luotu niin sanottu Vaakamalli®, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin lisääminen ja yhteisöllisyyden parantaminen kouluissa. Vähemmälle huomiolle on jäänyt se, miten kiusaamisesta voi selvitä.

Lapsi tai nuori voi kärsiä kiusaamisesta, vaikka kiusaaminen olisi jo loppunut. Kiusatuksi joutunut voi kantaa kiusaamiseen liittyvää ahdistusta pitkälle aikuisuuteen.

– Kiusaaminen voi myöhemmin pulpahtaa pinnalle masennuksena tai ahdistuksena. Kiusaaminen on yksi syrjäytymistä ja pahoinvointia aiheuttava tekijä, Hamarus tietää.

– Toisella asteella nuoret keskeyttävät opintonsa ahdistus- ja masennusoireiden vuoksi. Näiden oireiden taustalta löytyy hyvin usein koulussa koettua, pitkäaikaisista, vakavaa kiusaamista.

Hamarus on työstänyt pitkään kiusattujen jälkihoitoon keskittyvää toimintamallia, joka antaa työkaluja kiusaamisesta toipumiseen. Malli on suunnattu lähinnä kouluterveydenhoitajille ja -kuraattoreille sekä kiusattujen läheisille.

– Jälkihoidon merkitystä ei pidä aliarvioida. Kun kielteiset tunteet käsitellään, ne asettuvat vähitellen oikeisiin mittasuhteisiin ja saavat uuden merkityksen ihmisten koke-

muksissa.

Vakava koulukiusaaminen on traumaatisoiva kokemus, joka voi vaikuttaa itsetuntoon ja vääristää minäkuvaa. Kiusattu voi potea väärää häpeää ja syyllisyyttä.

Lähtökohtana toipumisessa on Hamaruksen mukaan kiusaamisen ilmiön ymmärtäminen. Kiusaaminen ei ole kiusatun syytä, vaan kysymys on kiusaajan asemasta porukassa, vallankäytöstä.

– Toipumisen kannalta on tärkeää tunnistaa ja käsitellä kiusaamisen aiheuttamia tunteita ja löytää omia vahvuuksia ja tulevaisuuden näköaloja. Kiusattu tarvitsee ympärilleen läheisiä ihmisiä, jotka tukevat ja kannustavat häntä.

Kiusatuksi voi joutua kuka tahansa, joka poikkeaa jollain tavoin kulttuuriin sidotuista normeista.

– Suvaitsevaisuudesta puhutaan paljon, mutta tuntuu siltä, että yhteiskunnassa saa olla vain tietyllä tavalla suvaitsevainen. Aiemmin hyväksi koettu voikin muuttua asiaksi, jota ei enää suvaita. Olemme tälle aika lailla sokeita, Hamarus sanoo.

Monet ovat pystyneet kääntämään kiusaamisen jopa vahvuudeksi.

– Jokaiselle kiusatulle haluaisin sanoa, ettei koskaan saa menettää toivoa, eikä kukaan aikuinen saa sitä nuorelta viedä. Vaikka tilanne olisi kuinka rankka, toivon näkö-

Jyväskylän Pääsiäinen 2015

Paastonajan musiikkia
renessansin ajan Espanjasta ja Italiasta su 29.3. klo 15
Keltinmäen kirkossa. Lauluhyte Versio. Ohjelma 15/10/5 €.

Crucifixus – hiljaisen viikon konsertti
ti 31.3. klo 21 Kaupunginkirkossa
Musica-kuoro joht. Pekka Kostiainen. Ohjelma 15/10/5 €.

J.S. Bach: Johannes-passio
Ke 1.4. klo 19 Taulumäen kirkossa
Jyväskylä Sinfonia, Ville Matvejeff, kapellimestari
Ida Falk Winland, sopraano, Benno Schachtner, alto
Joshua Owen Mills, tenori, Leon Kosovic, baritoni
Juha Kotilainen, Jeesus, Simo Mäkinen, evankelista
Cantinovum-kuoro, valm. Rita Varonen
Liput: 26 / 24 / 12 € teatterin lippumyymälä
28,50 / 26,50 / 14,50 € (hinnat sis.t palvelumaksut) Lippupiste
Yhteistyössä Jyväskylän seurakunnan kanssa

Vivaldin Stabat mater ja Bachin kärsimyskoraaleja
Pe 3.4. klo 18 Kaupunginkirkossa
Elina Aho-Kuusama, laulu, Ilpo Laspas, urut
Ohjelma 15/10/5 €

Bach: Kantaatti BWV 6 ja Vivaldi: Gloria RV 589
Su 5.4. klo 15 Taulumäen kirkossa
Kamarikuoro Valo ja soitinyhte, joht. Pertti Tahkola
Heini Heide, sopraano, Annastiina Tahkola, alto,
Pertti Tahkola, tenori, Petteri Olli, basso
Ohjelma 20/15/10 €.

Sergei Rahmaninov: Vigilia (konsertti)
Ma 6.4. klo 18 Taulumäen kirkossa
Key Ensemble, johtaa Teemu Honkanen
Vigilia korvaa 2. pääsiäispäivän messun. Teos esitetään venäjän
kielellä. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 €

Tule mukaan Ekopaastoon 18.2. - 4.4.2015!

Puukko ja pari suhdetta

Radio Jyväskylässä perjantaisin kello 8 jälkeen taajuudella 106,4 Mhz.
Studioissa parisuhdeasioista keskustelevat
perheneuvoja Pekka Puukko ja
toimittaja Pertti Perämäki.

RADIO JYVÄSKYLÄ

yle **Ole kuulolla!**

Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz
tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40

Henki & elämä

f **Facebookissa nähdään!**

Anna meille juttuvinkkejä ja palautetta!

Henki & elämä

Q-teatteri ja keskustelutilaisuus pureutuvat asunnottomuuteen

KAARINA HEISKANEN teksti
TERJO AALTONEN kuva

Millaista on elämä asumispalveluyksikössä ja sen naapurudessa? Siitä kertoo helsinkiläisen Q-teatterin Ruusulankatu 10 -esitys, joka nähdään Jyväskylän Huoneteatterilla maanantaina. Esitystä edeltää asunnottomuutta käsittelevä keskustelutilaisuus, jonka avaa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Pauli Partanen**.

Ruusulankatu 10 -esitys seuraa Ruusulankadun asumispalveluyksikössä asuvien nuorten elämää. Suurta osaa näyttelevät myös asuntolan vastustajat sekä syrjäytymisen kanssa työskentelevät sosiaali-alan ammattilaiset.

Esitys perustuu haastatteluihin ja muihin dokumentaatioihin. Tärkeintä ovat ihmisten tarinat. Konfliktia synnyttää asukkaiden vaikeus pärjätä elämässä ja heitä ympäröivässä maailmassa.

– Kerromme asuntolan nuorten tarinat ja haluamme tutustuttaa heidät naapureihinsa ja naapurit heihin. Emme halua puhua ilkeistä naapureista tai ongelmanuorista

Q-teatterin esitys vie katsojat Ruusulankatu 10 asumispalveluyksikköön. Elämä siellä ei ole aina auvoisaa, mutta se avaa monelle nuorelle uusia alkuja.

vaan murtaa ennakkoluuloja, kertovat Q-teatterilaiset.

Esityksen keskeinen ajatus on, että asukkaat ovat tavallisia ihmisiä. Kaiken takana on ihminen, joka on jonkun lapsi, veli, sisar, puoliso.

– Emme puhu ”syöpäperheistä” tai ”sepelvaltimotauti-ististä”, tai ”diabetesasunnosta” joten miksi puhuisimme ”päihdeyksiköstä”, ”alkoholisti-äideistä” tai ”huumeperheistä”. Stigmatisoiva yhteiskunta vähentää yksilön halua osallistua ja syrjäyttää. Syrjäyttäminen saattaa aiheuttaa mielen-terveysongelmia, ahdistusta ja masennusta.

– Asunnottomuuden vastaisen vaikuttamistyön avulla haluamme tehdä asumiseen liittyviä ongelmia näkyväksi ja pitää yllä asunnottomuutta koskevaa keskustelua. Ajattelimme, että eduskuntavaalien kampanjakauteen on luontevaa liittää tapahtumia, jossa on mahdollista kuulla ehdokkaiden ajatuksia, mutta myös käynnistää vuoropuhelua eri näkökulmista asunnottomuutta koskevien kesken, kertoo suunnittelija **Päivi Strandén** Sininauhasäätiöstä.

Keskustelutilaisuus ja teatteriesitys liittyvät Mennään bussilla – vaalikiertueeseen, jonka järjestää Sininauhasäätiö yhdessä Jyväskylän Katulähtökeskuksen ja Jyväskylän seurakunnan kanssa. Mennään bussilla –kiertueelle on kutsuttu Jyväskylän kaupunginvaltuutettuja ja eduskuntavaaliehdokkaita. Kiertue tutustuu Aseman Pysäkin päivätoimintaan sekä Katulähtökeskuksen asumisyksiköihin.

Sininauhasäätiön tehtäviin kuuluu tukiasuntojen hankinta asunnottomille päihde- ja mielenterveysongelmista kärsiville ja niistä kuntoutuville. Siihen liittyy myös asuntojen ylläpito sekä asukkaiden asumisen turvaaminen ja elämäntilanteen vahvistaminen. Säätiöllä on tuettua asumista asumisyksiköissä ja tavalliseen asuntokantaan integroiduissa niin sanotussa jatkoasunnoissa.

– Asunnottomuuden vastaisen vaikuttamistyön avulla haluamme tehdä asumiseen liittyviä ongelmia näkyväksi ja pitää yllä asunnottomuutta koskevaa keskustelua. Ajattelimme, että eduskuntavaalien kampanjakauteen on luontevaa liittää tapahtumia, jossa on mahdollista kuulla ehdokkaiden ajatuksia, mutta myös käynnistää vuoropuhelua eri näkökulmista asunnottomuutta koskevien kesken, kertoo suunnittelija **Päivi Strandén** Sininauhasäätiöstä.

Ajatus kiertueesta syntyi Asunnottomien yön jatkeeksi. Kiertue ajelu oli jyväskyläläisten idea, johon Sininauhasäätiö toi mukaan Q-teatterin esityksen. Eduskuntavaaliehdokkaita on ilmoituttanut vain muutamasta puolueesta.

➤ **Keskustelutilaisuus asunnottomuudesta**
Huoneteatterilla,
Sammonkatu 4 klo 17.
Keskustelutilaisuuden avaa Jyväskylän kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pauli Partanen. Tarjoilua.

Q-teatteri:
Ruusulankatu 10 klo 18.

Molempiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy. Ilmoittautumislomake löytyy teatteriesityksestä kertovan uutisen yhteydessä osoitteesta www.jyvaskylanseurakunta.fi

YHTEISVASTUU
AUTTAA LÄHELLÄ JA KAUKANA

KERÄYSKOHTEET: HAITIN KOULULAISET JA SUURELLA SYDÄMELLÄ -VAPAAEHTOISVERKKO. TULE KERÄÄJÄKSI!

Ihmeitä tekevät ikonit Keski-Suomen museossa

KESKI-SUOMEN MUSEO teksti
PEKKA HELIN kuva

Keski-Suomessa on parinkymmenen vuoden ajan järjestetty kevät-talvisin, pääsiäisen tienoilla, eriaikaisia ikoninäyttelyitä. Tämänvu-

Kazanin Jumalanäitiä esittävä ikoni on peräisin 1800-luvulta. Ikoninäyttely sopii hyvin näyttelyjaksole osuvan Marianpäivän teemoihin.

tinen ikoninäyttely esittelee itäisen kirkkokuntamme rakastetuimpia ikoneja, Jumalanäiti-ikoneja. Näyttely on sopivasti auki Marianpäivän aikoihin. Päivää vietetään sen muistoksi, että enkeli ilmestyi Marialle ja ilmoitti, että hän tulee syn-

nyttämään Jeesuksen.

Moniin Jumalanäiti-ikonityyppeihin on liitetty ihmeitä tekevän ikonin epiteettejä. Ikonin edessä ruokoillevan toteutunut rukous, ihmeellinen parantuminen, viholliselta pelastuminen tai jokin muu jumalallisena koettu ihme on antanut aiheen määrätellä ikonin ihmeitä tekeväksi. Koska juuri Jumalanäiti-ikoneilla on suuri suosio, ovat myös niiden välityksellä toteutuneet ihme lukuisimpia.

Erityisen tunnettuja ihmeitä tekeviä Jumalanäiti-ikoneja ovat Venäjällä Vladimirin, Kasanin ja Tihvinän ja Suomessa Konevitsan ja Valamon Jumalanäiti-ikonit sekä Ortodoksisessa kirkkomuseossa säilyttävä Akatistoksen Jumalanäiti.

Moniin Jumalanäiti-ikoneihin liitetyt ihmeet ovat varhaisimmillaan tapahtuneet vuosisatoja sitten, mutta monissa tapauksissa niiden ikonien välityksellä tapahtuu ihmeitä edelleen. Ihmeitä tekevän voiman on uskottu siirtyvän toisintoina maalattuihin ikoneihin. Ihmeitä tekevät Jumalanäiti -näyttelyyn on koottu satoja ikoneja Valamon luostarin, Valamon säätiön, Ortodoksisen kirkkomuseon, Uspenskin katedraalin ja lukuisien seurakuntien avulla sekä yksityiskokoelmista.

➤ Ihmeitä tekevät Jumalanäiti-ikoninäyttely Keski-Suomen museossa 12.4. saakka.

Kesän perheleirit

Perheleirit antavat ihanan mahdollisuuden nauttia kesästä luonnon helmassa Jyväskylän seurakunnan leirikeskusissa Koivuniemessä (15 km Kuopion suuntaan) tai Vesalassa (15 km Porin suuntaan). Perheleireillä perheet majoittuvat perheinä omissa huoneissaan. Huoneita on riittävästi kunkin perheen tarvetta varten.

Leirin ohjelmassa täysihoidon ja ruokailujen lisäksi muun muassa uintia, saunomista, retkeilyä, yhdessäoloa, ohjattuja keskusteluja ja leikkutuokioita, musiikkia, hassuttelua, pelejä, liikuntaa ja Riihikirkkohetkiä. Voit tulla haluamallasi kokoonpanolla, vaikka kummin kanssa!

Huhtasuon alueurakunnan perheleiri
5.–7.6. Vesalassa. Hinnat:
aikuihen 30 €, lapset 10–17 v. 20 €, 4–9 v. 10 €, alle 4v. maksutta.
Ilmoittautuminen 1.–30.4.
juha.halonen@evl.fi. 050 5497024
Lisätietoja myös lapsityönohjaajalta anne.kettunen@evl.fi 050 3400638

Keskustan alueurakunnan perheleiri
1.–4.6. Vesalassa
Leirin hinnat:
aikuihen 30€, lapset 10-17 v. 20 €, 4-9 v. 10 €, alle 4v. maksutta.
Ilmoittautuminen leirille 7.4.–21.4.
www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu tai aluesihteerille 040 535 0492.
Lisätietoja:
auni.pelkonen@evl.fi 050 549 7001
lea.pietilainen@evl.fi 050 549 7027

Palokan alueurakunnan isovanhempi-lapsenlapsi-leirit
22.–24.6. Vesalassa. Ilmoittautuminen 29.5. mennessä.
4.–6.8. Koivuniemessä.
Ilmoittautuminen 18.6. mennessä.
Hinnat: 50 € aikuinen, 25 € lapsi
Osallistua voi yhdelle leirille.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut:
elina.romar@evl.fi 040 5609 910

Säynäsalon alueurakunnan perheleiri
3.–5.8. Vesalassa. Hinnat: aikuinen 30 €, lapset 10–17 v. 20 €, 4–9 v. 10 €, alle 4v. maksutta. Ilmoittautuminen 18.6. mennessä:
elina.fuchs@evl.fi 050 549 7015
paula.kiviranta@evl.fi 050 050 598 0951

Vaajakosken alueurakunnan perheleiri
22.–24.5. Koivuniemessä. Hinnat:
aikuihen 30 €, lapset 10–17 v. 20 €, 4–9 v. 10 €, alle 4v. maksutta.
Ilmoittautuminen 8.5. mennessä:
tarja.palander@evl.fi 040 574 1706
Lisätiedot: Tero Reingoldt 040 560 9927

Palokan alueurakunnan perheretki
16.–17.5. Vivamon Raamattukylään
Hinta: aikuinen 60 €, lapsi 4–16 v. 30 €, lapsi alle 4 v. 10 €. Hinta sisältää matkat, vakuutuksen, majoituksen täysihoidolla sekä pääsylipun Raamattukylän näytöksiin.
Ilmoittautuminen 7.–30.4.
paivi.itkonen@evl.fi 040 7090 142
Retkelle mahtuu 40 osallistujaa.

Orpopyttö ja kätkeyty kuningatar

KAARINA HEISKANEN teksti

Torstaiteatterin *Kätkeyty kuningatar* -näytelmä saa ensi-iltansa Jyväskylän Juomatehtaalla 29.3. Näytelmä käsittelee katkeruutta ja kostonmiehen parantuminen, viholliselta pelastuminen tai jokin muu jumalallisena koettu ihme on antanut aiheen määrätellä ikonin ihmeitä tekeväksi. Koska juuri Jumalanäiti-ikoneilla on suuri suosio, ovat myös niiden välityksellä toteutuneet ihme lukuisimpia.

Erityisen tunnettuja ihmeitä tekeviä Jumalanäiti-ikoneja ovat Venäjällä Vladimirin, Kasanin ja Tihvinän ja Suomessa Konevitsan ja Valamon Jumalanäiti-ikonit sekä Ortodoksisessa kirkkomuseossa säilyttävä Akatistoksen Jumalanäiti.

Moniin Jumalanäiti-ikoneihin liitetyt ihmeet ovat varhaisimmillaan tapahtuneet vuosisatoja sitten, mutta monissa tapauksissa niiden ikonien välityksellä tapahtuu ihmeitä edelleen. Ihmeitä tekevän voiman on uskottu siirtyvän toisintoina maalattuihin ikoneihin. Ihmeitä tekevät Jumalanäiti -näyttelyyn on koottu satoja ikoneja Valamon luostarin, Valamon säätiön, Ortodoksisen kirkkomuseon, Uspenskin katedraalin ja lukuisien seurakuntien avulla sekä yksityiskokoelmista.

➤ Ihmeitä tekevät Jumalanäiti-ikoninäyttely Keski-Suomen museossa 12.4. saakka.

käyttää tilannetta hyväkseen, haa-
lii valtaa ja kosta sukunsa kaunat
Persiassa asuvalle juutalaisvähem-
mistölle.

Samaan aikaan orpo Ester-tyttö
nousee Persian kuningattareksi.
Hän salaa juutalaiset juurensa.
Kun Esterin kasvatti-isä **Mordokai**
joutuu vainon kohteeksi, Ester it-
sekin joutuu vaaraan ja vastuu-
seen.

Juutalaiset viettävät nykyäänkin
riehakasta Puurim-juhlaa Esterin
tarinan ja juutalaisten pelastumi-
sen muistoksi.

➤ **Kätkeyty kuningatar**
esityskertoja on kymmenen
29.3.–3.5. Esitykset Juoma-
tehtaalla. Lisätiedot www.
torstaiteatteri.net näytelmä
on tarkoitettu aikuisille.

Kukitamme elämäsi juhlat
HAUTAIAISET
RISTIÄISET
VALMISTUJAISET
RIPPIJUHLAT
SYNTYMÄPÄIVÄT
YRITYSTILAILSUUDET
HYÄT

• Ke 1.4. klo 13 ja 18
• Pe 3.4. klo 13 ja 18
• La 4.4. klo 13 ja 18
Liput 12 e. Kesto n. 1,5 h.
Vaellus tapahtuu ulkona.
Ennakkovaraukset.

Vivamon Raamattukylä
Vivamontie 2, 08200 LOHJA
puh. 0207 681 760
www.vivamonraamattukyla.fi

LAKIASIANTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689, 014 645 234
Vapaudenkatu 40-42 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivela.fi
• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäyntinä

Palveleva Puhelin

Keskusteluapua nimettömänä
ja luottamuksellisesti.
Päivystys 01019 0071
su–to klo 18–01 ja
pe–la klo 18–03.

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

Viherlandia
Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
www.viherlandia.fi
Puh. 010 617 1932
leikko@viherlandia.fi

Kiinteä verkko 8,35 snt/puh. • 6,00 snt/min.
Matkaviestinverkko 8,35 snt/puh. • 17,17 snt/min.

Kauniit, edulliset kivet ja pronssit

1900 € 85 € 480 €
www.HautakiviHalvemalla.fi

118 € 105 € 860 €
GSM: 045 109 1809
E-mail: hautakivi@
hautakivihalvemalla.fi

Juhlan Päikkä
Pito- ja juhlapalvelu
PUNAINEN PIRTTI

Ilmarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

Soita ja varaa ilmoitustila
Henki & elämä -lehteen
Torsti Takkinen 040 535 0047
jtkerk ilmoitukset@evl.fi

hyvä päikka näkyä!

Musiiikkia kirkoissa

KOLME POIKAA -LEVYNJULKISTUSKONSERTTI HUHTASUOLLA
Huhtasuon kirkon hyväntekeväisyyskonserttisarja jatkuu Kenneth Karpisen Kolme poikaa -levynjulkistuksella. Konsertissa esiintyvät Kenneth Karpinen, Ville ja Jenni-Mari Niemi, Jani-Matti Korpela ja Juha Suni helluntaisurakunnasta. Karpisen toinen soolootalumi sisältää lauluja ihmisen elämän vaioloista ja vähän synkemmistäkin hetkistä. Tarinapohjaiset laulut sisältävät sanoman Jumalan pelastavasta armosta ja Hänen halunsa kulkea ihmisen rinnalla. Konsertti on Huhtasuon kirkossa 25.3. klo 18. Ohjelma ja kahvit 5 euroa, tuotto Huhtasuon diakoniale ruokailtojen järjestämiseksi.

HÄÄMUSIIKKI-ILTA TAULUMÄEN KIRKOSSA

Tutut ja vähän harvinaisemminkin häämarrsit ja muu häämusiikki soivat perjantaina 13.3. klo 18.30. Illan toteuttavat kanttorit Jukka Hassinen ja Heli Niemelä sekä pastori Tuomas Palola.

MARIANPÄIVÄNÄ SOIVAT MOZART JA TELEMANN

Lauluyhtye Lux Auribus ja kamariorkesteri KUJE soittavat Marianpäivän teemaan sopivaa musiikkia: G.P. Telemannin Meine Seele erhebt den Herrn (Deutsches Magnificat) ja W.A. Mozartin Vesperae solennes de Confessore. Teokset sisältävät Marian kiitosvirren. Se on eräs vanhimmista hymni-teksteistä. Maria saa enkeliltä tiedon, että hän tulee raskaaksi ja synnyttää pojan. Maria lähtee tervehtimään serkkuun Elisabetia. Maria laulaa hänelle teoksen, joka tunnetaan Marian kiitosvirtenä.

Telemann oli tuottelias saksalainen säveltäjä, jonka barokkityylinen, eloisa musiikki puhuttelee yhä. Mozartin musiikkia rakastetaan vuosisadasta toiseen. Jyväskyläläinen Lux Auribus tunnetaan taiteavista ja tunnelmallisista esityksistään. Kamariorkesteri KUJE on uusi, kiinnostava tulokas. Konsertti laulusolistit ovat Tiina Lintukoski, sopraano, Helena Lehmuskero, alto, Kimmo Tuuri ja Jukka Hassinen, tenori, Ville Heilala ja David Hamer, basso. Kapellimestari on Eveliina Aijasaho. Kuoron valtuutuksen Kimmo Tuuri. Konsertti 22.3. klo 15 Taulumäen kirkossa, ohjelma 15/10/5 euroa

KONEVITSA-KVARTETIN HARMONISTA LAULUA KORPILAHDELLA

Venäläinen Konevitsa-kvartetti Taivaallista musiikkia -konsertti kuullaan Korpilahden kirkossa torstaina 26.3. klo 19. Tarjolla on harmonista mieskuorolaulua kirkkomusiikista kansanmusiikkiin. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

Evankeliumi kirkkodraamaksi

PAULI MAHLAMÄKI TUO DRAAMAN TIKKAKOSKELLE

Raamatun tekstiin on mahdollisuus eläytyä totutusta poikkeavalla tavalla. Tornion kaupunginteatterin johtaja Pauli Mahlamäki esittää Markuksen evankeliumin monologina eli sooloteatterina Tikkakosken kirkossa. Markuksen evankeliumi on lyhyin Uuden testamentin neljästä evankeliumikirjasta, ja sitä pidetään niistä vanhimpana. Markus tahtoo rohkaista ihmisiä uskomaan Jeesuksen voimaan, joka pelastaa heidät. Hän tahtoo myös muistuttaa, että uusi elämä Jeesuksen seuraajana ei ole helppoa, vaan seuraajien täytyy olla valmiita kärsimään Jeesuksen tavoin. Markuksen evankeliumi on suosittu kirkkodraamateksi, jonka esittämiseksi on pitkät perinteet eri puolilla Eurooppaa.

Eistys on Tikkakosken kirkossa sunnuntaina 15.3. klo 15. Lippu 5 euroa sisältää pullakahvit välilajalla. Kesto noin 2 tuntia.

Hiljaisuuden retriitti Kutsu ylönousemukseen

Keltinmäen kirkolla 10.4 –12.4. Rukousta ja lepoa äänen sylissä. Retriitin ohjaavat Eivor Pitkänen ja Anu Vuorenmaa. Retriitti alkaa perjantaina 10.4. klo 18 ja päättyy 12.4. sunnuntain messuun. Yöppymiset kotona, ruokailut kirkolla. Hinta 50 € sisältää ohjelman sekä kaksi ateriala (la), iltapalan (pe, la) ja päiväkahvit. Mahtuu 15 osallistujaa ilmoittautumistalustuksella. Sitovat ilmoittautumiset 27.2.–27.3. www.jyvaskylanseurakunta.fi Peruuksista 31.3. mennessä. Sen jälkeen tehdyistä peruutuksista perimme täyden retriittimaksun. Lisätietoja (ark. klo 9–15) Aira "Aikku" Lehto 050 340 9899. Järjestää Keltinmäen aluseurakunta.

Tapahtumat

12.3.–26.3.

TAULUMÄEN KIRKKO

Häämusiikki-ilta pe 13.3. klo 18.30, J. Hassinen, Palola, H. Nieminen.
Viikkomessu la 14.3. klo 18, Rauhanyhdistyksen kevätsuorat.
Messu su 15.3. klo 18, Helin, Palola, Tiutananen.
Marianpäivän konsertti su 22.3. klo 15, Lux Auribus ja soitinryhtye, Telemannin Magnificatin ja Mozartin Vespereitä. Ohjelma 15/10/5 euroa.
Messu su 22.3. klo 18, J. Hassinen.

HUHTASUON ALUESRK

HUHTASUON KIRKKO
Psalmissu su 15.3. klo 10, Tervonen, Vuorenoja.

Psalmissuussa Kekäle ja Kalenius laulua ja Kalenius laulua

Psalmissu on Huhtasuon kirkossa su 15.3. klo 10, Tervonen. Kuoroa ja yhtyettä johtaa Ilpo Vuorenoja. Laulujen sanat Jari Kekäle, sävellet Tommi Kalenius.

Huoltamo su 15.3. klo 16. Anssi Savonen, Väitäsiet.

Ilta Sanan äärellä ma 16.3. klo 18.00. Eero Junkkaala, Pekka Pökälä, Tervonen. Sanan ja musiikin ilta ke 18.3. klo 18.30. Raamattuopiston musiikkilajaiset, Pentti Olkonen, Tervonen.

Kummikirkko su 22.3. klo 10, Siistonen, Vuorenoja, Inkinen, Kettunen, Syrjä, Soppaa ja askartelua.
Kahvikonsertti ke 25.3. klo 18. Pastori Kenneth Karpisen toinen levyjulkaisukonsertti. Karpinen ja Helluntaiseurakunnan soittajat. Kahvit. Tuotto Huhtasuon diakoniale.
Raamattu- ja lähetysilta ke 25.3. klo 18.30.

Kummikirkossa tehdään muistojen mukit

Tervetuloa kummit kummilapsen kera Huhtasuon kirkkoon sunnuntaina 22.3. klo 10. Messun jälkeen tarjolla soppaa ja kummilapsen voittoa koristeilla omat muistojen mukit toisilleen.

Lapset ja perheet:

Kysy mahdollisia vapaita päiväkerho- paikkoja 3–6 vuotiaille 050 3235355.
Ekavuoraryhmä ma klo 13–15. Ilm. 050 3018233.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.
Perhejuhlapöytä la klo 17.30 erityistä tukea tarvitsevien lasten äideille, ilm 050 323 5355.
Käsityöpaja to klo 26.3. klo 17.30.

Kouluikäiset:

Maanantaisin:
Sähly klo 17–18, 3–4-luokan pojat.
Sähly klo 18–19, 5–6-luokan pojat.
Sähly klo 19–20, 7–8-luokan pojat.
Toimintakerho ma klo 17.30–19, 1–4-luokkaiset tytöt.
Tiistaisin:
Sähly: klo 17–18, 1–2-luokan pojat.
Liikuntakerho klo 18–19, 2–4-luokan tytöt.

Nuoret:

Poikien sähly yli 18-v. ma klo 20.
Nuorten sähly yli 15-v. ti klo 19–21.
Iso- jatkooiso- ja avustajakouluukset to klo 17.30–18.30.
Nuortenilta to klo 18.30–20.30.

Ryhmätöimintaa:

Veteraanikouluiltojen voimistelu ma 8.30–9.30.
Pietarin Killan miesten illat ti 17.3. klo 18, *Kerran kaikki uutta*, Mertanen.
Torstaitapaaminen to 19.3. klo 14, Vepsäläinen.

Työntekijöiden lentopalloa to klo 14.30–16.30.
MMV-kuoro to klo 17.30. Tied. 050 521 5410.
Naisten jumppa to klo 18–19.

Diakonia:

Diakoniapäivystys ti–ke klo 9–10.30, muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.

Halsilian seurakuntakeskus

Messu su 15.3. klo 12, Krogerus, Hut-tunen, Mertanen, MMV-kuoro. Kirkkokahvit ja Keski-Suomen Piplaseuran vuosikokous.
Su 22.3. ei ole messua Halsilassa.
Leipäsunntai su 22.3. klo 16.

Lapset ja perheet:

Pääsiäispuutarhailta ma 23.3. klo 17.30. Ilm. 18.3. mennessä 050 3400 638.
Vauvala vauvaperheiden aamu ma klo 9.30–11. Tied. 050 4079126.
Kysy mahdollisia vapaita päiväkerho- paikkoja 3–6 vuotiaille 050 4079126.
Perhekerho ke klo 9.30–11.
Muskarit 1–4 vuotiaille torstaina aamu- päivisin. Tied. 050 3409893.

Vauvala kutsuu vauvaperheitä Halsilassa

Uusi vauvaperheiden avoin kohtaamispaikka Vauvala aloittaa Halsilian kirkolla maanantaina klo 9.30–11. Vauvan tuotoaan olevan alle 1 v. Lisätied. Elinalta p. 050 4079126.

Kouluikäiset:

Toimintakerho ma klo 18, 7–9 vuotiaille tytöille ja pojille.
Toimintakerho tiistaisin klo 18,10–12 vuotiaille tytöille ja pojille.
Lapsikuoro ke klo 17–18. Lisätiedot: ilpo.vuorenoja@evl.fi, 050 380 0608.

Ryhmätöimintaa:

Torstaitapaaminen to klo 13 (paritt. viikot) 26.3. vieraana uusi pappimme.
Raamattupiiri to klo 17 (paritt.viikot)
Miesten tapa-ilta ke 25.3. klo 18, vieraana diakoni Jukka Rantanen.
Aamurukouspiiri ke klo 8–9.
Isoet-kuoro ke klo 12.30. Tied. 050 521 5410.

Diakonia:

Päivystys ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Pääsiäispuutarhailta Halsilian kirkolla

Perheet voivat tehdä oman pääsiäispuutarhan kotiin maanantaina 23.3. klo 17.30. Ilm. 18.3. mennessä 050 3400 638.

KELTINMÄEN ALUESRK**KELTINMÄEN KIRKKO**

Perhemesu su 15.3. klo 10, Salminen, Pitkänen, Nieminen, nuoret.
Löytöretkiä Raamattuun-piiri ma 16.3. klo 12–14, *Jeesuksen syntymä ja lapsuus*. Keitaalla, Sienitie. Joka toinen viikko 27.4. saakka. Mahd. ruokailu, 5 €.
Messu su 22.3. klo 10, Pitkänen (lit.), Erva Niittyvuopio (saarna), Nieminen, Jyväskylän Salonkierkesteri, Olli Santa. Kahvit, pyhäkoulu.
Lähetystyö nyt! ke 25.3. klo 18. Lähetystyöryhmät esittäytyvät. Sansa, Mervi Viuhko.
Mahdollisuus keskusteluun ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen
Aamurukous ti klo 8–8.30.
Paastonajan raamatunlukua ma–to klo 17.30–18. Voit ilmoittautua lukijaksi 050 340 9899.
Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30.
Rukoushetki pe 20.3. klo 8.30

Ryhmätöimintaa:

Lähetksen käsityöpöytä ke klo 10–12, paritt. viikot.
Tiistaitapaaminen ti klo 13–14.30,

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 412 1514.
Perheolkkari ke klo 9–11.
Taaperoryhmä ma klo 14.30–16, tied. 050 408 8852.
Lapsi- ja perheytyö tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 340 9898.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.
Kokkikerhot ma 17–18.30 ja ti 17.30–19.
Kirkkis Avoimet ovet – alakouluilaisten olkkari ma ja ke klo 13–16.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Perusisokoulutus ke 25.3. klo 17.
Nuortenilta ke 25.3. klo 18.30.

Ryhmätöimintaa:

Lähetyspiiri ma klo 13.
Maahanmuuttajat ti klo 10–12.
Olohuone ke klo 13–15. Tarjoilua, vapaat. maksu. Tied. 050 549 7032.
18.3. Jumala on sitoutunut meihin, Kallio, 25.3. *Profetoitujen ennustukset Jeesuksesta*, Pitkänen.

Musiikki:

Näkkiäri-kuoro kouluikäisille ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049.
Seurakuntakuoro to 18–19.30. Tied. 050 521 5414.

Diakonian päivystys:

Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo 12–14, tai ajanvarauksella. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008.

KORTEPOHJAN SRK-KESKUS

Taizé-messu, yhteiskunnallinen kirkkopyhä *Huolena huominen* su 15.3. klo 16, Pitkänen (lit.), Jukka Helle (saarna), Lintunen, seurakuntakuoro. Kahvit. Keskustelutilaisuus alkaa messun päätyttyä; sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo, Marjukka Mattila, yrittäjä Tomi Jylänki, pj FT Tuija-Elina Lindström.
Löytöretkiä Raamattuun: Miesten ilta ma 16.3. klo 18, Vilkkö, Seppo Jäntti.
Paastonajan iltarukous ti 17.3. ja 24.3. klo 18, Pirrko Leskinen taulujen äärellä, Pitkänen.

Hiljentymisryhmä *Perjantain Puolipäivä* pe 20.3. klo 12.15–14.15. Oma *Raamattu* ja päiväkirja mukaan.
Messu su 22.3. klo 16, Pitkänen, Nieminen. Kahvit.
Mahdollisuus keskusteluun ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari ma klo 9–11.
Lapsi- ja perheytyö tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.
Kokkikerho ti 17–18.30.
Alakouluilaisten olkkari to klo 13–16.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Perusisokoulutus to 26.3. klo 17.

Löytöretkiä Raamattuun Keltinmäen keitaalla

Löytöretkiä tehdään joka toinen maanantai Keltinmäen keitaalla (Sienitie). Tutkimme yhdessä Raamattua. Tule pohittamaan, kuuntelemaan, kysymään ja ihmettelemään.
16.3. Jeesuksen syntymä ja lapsuus, 30.3. Jeesus, ihmisen vai Jumala?, 13.4. Jeesus parantaja? 27.4. Mitä mieltä Jumala on minusta? Mahdollisuus ruokailuun ennen piiriä 5 € hintaan.

Ryhmätöimintaa:

Lähetksen käsityöpöytä ke klo 10–12, paritt. viikot.
Tiistaitapaaminen ti klo 13–14.30,

paritt. viikot. 24.3. Leena Häyrinen.
Torstaitavhila avoinna klo 12–13.30. Tarjoilu makсутona. 19.3. Palaveri klo 13.30. 26.3. Ei Torstaitavhila
Kaikkille sopiva Lauluryhmä ti 17. ja 24.3. klo 15–16.30. Tule laulamaan yhdessä hengellisiä lauluja ja veisuja. Tied. 050 549 7026.

Musiikki:

Lähde!-kuoro nuorille aikuisille to klo 18–19.30 tied. 050 549 7049.
Diakonian päivystys: Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11, tai ajanvarauksella, Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008.

KYPÄRÄMÄKI- KÖHNIÖ- RUOKE-KUOHU-VESANKA

Lapset ja perheet:
Kypärämäen toimittilat Työväenyhdistyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6.
Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari to klo 9–11.
Lapsi- ja perheytyö tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätöimintaa:

Kuuhun päiväpiiri ma 16.3. klo 13
Saihakadun olohuone (Saihakatu 4) ti klo 11–12. Ti 17.3. Käsihoitoa ja hellimistä, 24.3. Ehtoollinen, Jorma Viikko
Tied. ainoleena.laitinen@evl.fi, 050 549 7026.

Diakonian päivystys:

Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11; Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo 12–14, tai ajanvarauksella, Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008.

KESKUSTAN ALUESRK**KAUPUNGINKIRKKO**

Avoinna ke–pe klo 11–14.
Messu su 15.3. klo 10, Arvo Repo, Johanna Niiles-Hautanen, Piia Laasonen. Kutsomme sinua keskustan aluseurakuntalaineen, joka täytät 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän tammi–huhtikuussa 2015. Messun jälkeen kirkkokahvit Vanhassa Pappilassa.
Virsi- ja lauluhetki ke 18.3. klo 12.
Nuorten messu ke 18.3. klo 19.15.
Viikkomessu to 19.3. klo 12.
Messu su 22.3. klo 10, Johanna Niiles-Hautanen, Seppo Wuolio, Pekka Björninen.
Virsi- ja lauluhetki ke 25.3. klo 12.

VANHA PAPPILA, Vapaudenk. 26
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10.
Kylän kammarit to klo 14 parill. viikot.
Messuosasto to 12.3., 9.4. klo 17. Keskustelua ja ideointia jumalanpalvelustehtävistä.
Leskien klubi to 9.4. klo 10–12. Tied. Johanna Niiles-Hautanen 050 522 2380.
Hanna-piiri klo 18 ma 13.4.
Fransiskus-ilta ke 15.4. klo 17.

Lapsille ja perheille:

Perhekerho to 9.30–11.30 (Yliopistonk. 28 B sisäpiha)
Pappilan perhepyhäkoulu su klo 16. 15.3., 29.3.
Lapsi- ja perheytyö tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895.
Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072.
Muskarit tied. terhi.hassinen@evl.fi 050 340 9893 tai tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Ilmoittautuminen netissä päättynyt, ole yhteydessä Kirsiin, jos haluat mukaan!
Kerhot Yliopistonkatu 26 B:ssä:
Taidekerho Sormet (1.–4.-lk.) to klo 16.30–17.30.
Musakerho (2.–4.-lk.) to klo 16–17.
Puuhakerho Hupi&herkkuja (1.–3.lk.) joka toinen pe klo.14.30–16.
Säkituoli (4.–6.lk.) to klo 13–16 (ei ilm.)

Kevätleiri 1.–6. lk. 27.–29.3. Vesalan verkko, ilm. netissä 13.3. mennessä
Retkipäivä Tampereella la 11.4. Vapriikin Lelumuseo ja Funpark (32 €), ilm. netissä 27.3. mennessä.
Tarkempia tietoja netissä ja kirsi-marja.piiippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:

Nuorten tilalla Yliopistonk. 26 B
Nuorten Raamis ma klo 17–18.
Nuorten ilta ma klo 18.15–20.
Perusisokoulutus ke klo 17.
Jatkoisokoulutus ke klo 17, parillisiin viikoihin.
Miniattyyri- ja lautapeli-illat to klo 18–21.30 (14–19 v)
Tied. teresa.muhoenen@evl.fi 050 549 7016, tai juha.koivuova@evl.fi 050 549 7004 ja nuorisoi- ja rippikoulutyön vastuupäppä ritva.tuominen@evl.fi 050 400 0013.

Varttuneelle vääle:

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puis-totori 4, ke klo 13.
Kylän kammarit (Ent. Mallan kammarit) Vanhassa Pappilassa (Vapaudenk. 26) to klo 14 parilliset viikot.
Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot.

SeniוריFoorumi etsii elämän voimavaroja

Foorumissa puhuvat KRS:n toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma ja eduskunnan vastaava työterveyslääkäri Anita Pieni-mäki. Hartaus perheterapeutti Pasi Lampinen, musiikki Tuula Hakkarainen, juonto Inkeri Virkkala-Järvinen. Tilaisuus on 24.3. klo 15 (kahvi klo 14.30) Sepänkeskuksessa, Kyllikink. 1. Kahvit 2 e, kolehti.

Diakonia:

Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kirsti Kataikko p. 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintuhti 050 549 7006.
Avoin aamukahvila ja käsityöpöytä (diakonia ja lähetys) Keljon palvelutalon B-talon 4. krs ti klo 10–12.

Kuoro:

Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikou-lusali. Johtaa Valtasaari 050 521 5411.
Stemminta to klo 18, Lahjaharjun kappel-pi. Johtaa Björninen 0400 746 372.

LOHIKOSKI

Taaperopysäkki pappilassa ti klo 9.30–11.30 (lapseⁿ alle 2 v.)
Muskarit ke pappilassa (Rovastintie 8 C). Tied.Terhi Hassinen 050 340 9893
Pyhäkoulu kirkolla opintosalissa su klo 10, ei perhekirkosunnuntaisin.
Vauvakirkko su 22.3. klo 15, Sulkala, Tahkola. Viime vuoden aikana kas-tetuille lapsille ja heidän läheisilleen. Kirkon jälkeen kahvia, teetä, mehua sekä pienille hedelmäsoseita.
 Lapsi- ja perhetyön tiedustelut Mar-ja-Terttu Kivellä 040 560 9908. Facebookissa Palokan alueseurakunnan lapsi- ja perhetyö.

Kouluikäiset:
Kokkiherhot Jokelan pappilassa. **Tyttökerho** yläkerran opintosalissa. **Perinneruokapäivä** kirkolla la 11.4.

Kouluikäiset valmistavat perinneruokia Palokassa
 Kouluikäisten perinneruokapäivässä 11.4. lapset valmistavat perinneruokia vapaaehtoisten johdolla. Lasten perheet kutsutaan ruokaillemaan. Ilmoittautuminen perinneruokapäivään nettisivuilla.

Tarkemmat tiedot toiminnasta sekä ilmoittautumisista alue seurakunnan nettisivuilla: http://www.jyvaskyläseurakunta.fi
 Lisätietoja kouluikäistyöstä Han-na-Maire Leppänen 040 773 9851.

Nuoret:
Isokoulutukset ke klo 17–18.30 Jokelan pappilassa
Peli-nuortenillat ke klo 18.30–20.30 Jokelan pappilassa
Nuorten aikuisten sähly pe klo 19.30–21 Jokelan koulun liikuntasalissa.
Koulupäivystys Mankolan koululla ti klo 11.45–12.15.
 Lisätietoja nuoriso-, isos- ja rippikou-luvustä Paula Niemitalo 040 5609909, Ilkka Góos 040 5275382 ja Niina Kari 040 8310565.
 Bongaa myös Facebookista yhteisö: Palokan alue seurakunnan nuorisotyö.

SÄYŇÄTSALON ALUESRK

SÄYŇÄTSALON KIRKKO
Messu su 15.3. klo 10, Saarno, Asikainen, Riitta Udd, nokkahuilu ja kantele, Sirpa Hakkarainen, nokkahuilu.
Taakan keventäjät ti 17. ja 24.3. klo 13.30. Aloitus SäyŇätsalon kirkossa, yhteinen kävelyreissu
Messu su 22.3. klo 10, Väättäinen, Asika-nen. Messun jälkeen uuden aluekappa-laisen tulokahvit seurakuntakodilla.

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot ti seurakuntakoti
Perhekerho to klo 9.30–11.30 tied. 050 917 2802
Pyhäkoulu seurakuntakoti to 19.3. klo 17.30, tied. 050 340 0639

Nuoret:
 Tied. 044 757 5067
Nuortenilta to klo 18.30–21 srk-koti/nuorisotila.

Ryhmätoiminta:
Olohuone ke klo 13 srk-koti; 18.3. *Muutoksen tuulia* ja 25.3. *Lau-lamme yhdessä*.
Raamattupiiri Johanneksen pojat su klo 18, srk-koti/kokouskoti, paritt.vkot.
Naisten solu ti klo 18, srk-koti/olo-huone, paritt.vkot.

Musiikki:
 Kuorotied. 050 549 7035.
Neulaset ke klo 18–19.30 SäyŇätsalon srk-koti.
Muskarit tied. Kortelahti 045 187 0005
Kanteleryhmä tied. Honkonen 0400 669 146.

Diakoniatyöntekijä:
 Päivystys ti ja to klo 9–11 srk-koti, Saar-natie 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi.
NEULASKOTI
Perjantairukous pe 13.3. klo 19.
Neulassäpinät su 15.3. klo 14–16, Neu-laskodin pihalue, Pihkatien päässä.
Toivon torstai to 19.3. klo 18.30 *Minun*

Isäni kodissa on monta huonetta. Saarno, musiikki MMV ja Mertanen. Ilta tee. Mahd. sielunhoitoon ja keskusteluun.
Neulasmessu su 22.3. klo 16, Väättäinen, Asikainen.

Neulassäpinöissä tekemistä koko perheelle
 Talvitapahtuma Yhteisvas-tuun hyväksi sunnuntaina 15.3. klo 14–16 Neulaskodin pihalueella, Pihkatien päässä. Lasten seikkailuteatterit Kumbe, poni, liukumäki, lettuja, mun-keja, makkaraa...

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot ma ja ke.
Perheryhmät: ensivaavaryhmä ke klo 9.30–11.30, taaperoryhmä ti klo 9.30–11.30, perhekerho pe klo 9.30–11.30, tied. 050 917 2802
Pyhäkoulu su 22.3. klo 11, tied. 050 3400639
Muskarit tied. 050 571 5155

Kouluikäiset:
Näkkäri eput ja toput ti klo 12.30–15.30.
Nuoret:
Iltakahvila pe 13.3. klo 17–22 Neulaskoti.
Isokoulutus su 29.3. klo 13–17 Neulas-koti.

Ryhmätoiminta:
Lähetyspiiri ma klo 13–14, paritt. viikot
Olohuone ti klo 13–15

Diakonia:
Diakonian päivystys to 12.3., 19.3. Ajan-varaus 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Diakonian ruokailu to klo 11–12
Sururyhmä läheisensä menettäneille aloittaa Neulaskodilla maaliskuussa. Tied. Elina Fuchs 050 549 7015.

TIKKAKOSKEN ALUESRK

Naisten ilta pe 13.3. klo 18 pappilassa.
Messu su 15.3. klo 10, von Gross, Tahkola.
Markuksen evankeliumi su 15.3. klo 15 kirkossa. Näyttelijä Pauli Mahlamäen kirkkdraama. Lippu 5 euroa sisältäen pullakahvit väliajalla. Kesto n. 2 tuntia.
Pääiviiri Rauhanyhdistyksen talolla Jyl-hänperrällä pe 20.3. klo 12.30
Messu su 22.3. klo 10, saarna Lapuan hiippakunnan lähetys sihteeri Jukka Jämsen, Vallipuro, Piilonen. Kahvit, Jukka kertoo lähetystyön kuulumisia.
Siioninvirsiseurat su 22.3. klo 18 pap-pilassa.

Seurakuntailta ma 23.3. klo 18 Pakka-silla Suontaustantie 66 Puuppola.
Musiikki:
Pääsiäisajan musiiikki-ilta to 26.3. klo 18 kirkossa.

Pääsiäisajan musiiikki-ilta

Pääsiäisajan musiiikki-ilta on torstaina 26.3. klo 18 Tikka-kosken kirkossa. Ohjelmassa on Kuoromusiikkia ja yhteislaulua, pääsiäisajan virsijiä ja lauluja. Candela-kuoro, Lapsikuoro ja Tikka-kosken Rauhanyhdistyk-sen kuoro.

Lapsikuoro ke klo 13–14 Luonetjärven koulun musiikkiluokassa.
Candela-kuoro kirkolla to klo 18–20. Tied. sirpa.piilonen@evl.fi 040 560 9913.

Diakonia ja lähetys:
Työtupa ti 17.3 ja 24.3. klo 12 seurakun-tasalissa.
Miestenpiiri ti 17.3 ja 24.3. klo 13 pappi-lassa, kahvit työtuvalla srk-salissa klo 14.
Pääiviiri pappilassa ke 18.3. klo 13.
Torstain aamuhartaus ja aamukahvi kirkolla to 19.3. ja 26.3. klo 10.
Ruokajakelu kirkolla to 19.3. klo 10.30 aamukahvin yhteydessä.
Lukupiiri pappilassa ke 25.3. klo 13.
Tasauslounas lähetysten hyväksi pe 27.3. klo 11–13.
Yhteydenotot ja ajanvaraus: diak. mar-ja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.

Lapsi- ja perhetyö:
Perhekerhot /Turinatuvat ovat aikuis-ten ja lasten yhteinen kohtaamispaikka. Kerhoon ovat tervetulleita äidit, isät, isovanhemmat sekä hoitajat lapsineen. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.
Turinatuvat kokoontuvat kirkolla ti ja to klo 9.30–11.30 ja Puuppolan kerho-lassa, Takalantie 2 ti klo 9.30–11.30.
Vauva- ja taaperokerho (0–2-v. lasten vanhemmil^{le}) Puuppolan kerhotilassa to klo 9–11.
Pyhäkoulu Puuppolan kerholassa ke 18.3. klo 18.
 Päiväkerhojen vapaita paikkoja voi tie-dustella lastenohjaajilta. Lisätiedot: eija.simpunen@evl.fi 040 5609914.
Muskarit kirkolla keskiviikkoisin. Tied. 050 571 5155/ Tiina Järvinen.

Kouluikäiset:
Keväleiri Koivuniemen leirikeskuksesta 7–12-v. 10.–12.4. Hinta 35 €. Ilm. seura-kunnan nettisivuilla.
 Kerhoissa tilaa! Tied. seurakunnan nettisi-vut ja ass.nieminen@evl.fi 040 5582542.

Nuoret:
Nuorten ilta to klo 18–21.
Isokoulutus ke klo 18–19.30.
Oloilta ke klo 19.30–21.30.
 Lisätiedot: mikko.haapasaaari@evl.fi 040 7605098.

VAAJAKOSKEN ALUESRK

Messu su 15.3. klo 10. Huttunen, Musto-nen. Kirkkokahveilla vieranaa Gideonit.
Vahvaa puhetta rististä ja rakkaudesta! ti 17.3. klo 18.30. Luentosarja 1. Korint-tolaiskirjeestä jatkuu. Kari Valkonen, Saara Mörsky, Kahvi alkaen klo 18.
Messu su 22.3. klo 10, Marian ilmestys-päivä. Kauppinen, Partanen. Laura Laiti-sen virkaan siunaaminen.

Laura Laitisen virkaansuunaaminen

Marian ilmestyspäivän 22.3. messussa Vaajakosken kir-kossa siunataan virkaansa seurakuntapastori Laura Laitinen. Messu alkaa klo 10 ja sen jäl-keen on kirkkokahvit.

Majataloilta ti 24.3. klo 18 Vaajakos-ken kirkolla *Kahden maan kansalaiset*. Musiikkia, rentoa yhdessäoloa, hyviä sanoja uskosta ja elämästä. Lapsille omaa ohjelmaa.
Earth Hour-messu ke 25.3. klo 19 Vaaja-kosken kirkossa. Laura Laitinen. Messua vietetään Earth Hour-ilmasto-tapahtu-man hengessä kynttilän valossa. Messun jälkeen *Pimeän piknik*.
Seurakuntamatska Israeliin 11.–18.10. Tied. ja ilm. Hannu Huttunen 050 521 5405 ja Marja-Leena Liimatainen 040 560 9926.

Earth Hour -messu ja pimeän piknik

Valot sammuvat Vaajakos-ken kirkossa. Ohjelmassa on Kuoromusiikkia ja yhteislaulua, pääsiäisajan virsijiä ja lauluja. Candela-kuoro, Lapsikuoro ja Tikka-kosken Rauhanyhdistyk-sen kuoro.

Diakonia:
Keskiviikkokerho ke 18.3. klo 13:00, srk-koti.
Vanhemman väen päivä ke 25.3. klo 11, Kirjitolouнас (6€). Heleniuksen perhe, Seniort-lauluryhmä.

Päivystykset:
 Vaajakosken kirkko, ke ja pe klo 9–10, marja-leena.liimatainen@evl.fi 040 560 9926.
 Kirjitt srk-koti, ti klo 12–13.30 ja ke klo 9–10, tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Ryhmätoimintaa:

Miestenpiiri to 19.3. klo 18.30.
Miesten raamattupiiri to 26.3. klo 12.
Lapset ja perheet:
Perhesyksit (ei ilmoittautumista) Jyskän seurakuntakoti, ti klo 9–11, Vaajakosken kirkko, ti klo 9–11.
Ilta perhekerho kirkolla ti klo 17.30–19. Ryhmä ensimmäisen vauvan saaneille:
Pallerot kirkolla ti klo 13–14.30.
Pampulat Kaunisharjun kerholassa ma klo 13.30–15.
Päiväkerhot: kysy vapaita paikkoja ohjaajilta.
Muskareissa tilaa. Tied. 050 3409893.
Pyhäkoulut Tölskässä, Mutkatie 14, joka sunnuntai klo 14.

Kouluikäiset:
Keväleiri Koivuniemen leirikeskuksesta 7–12-v. 10.–12.4. Hinta 35 €. Ilm. seura-kunnan nettisivuilla.
 Kerhoissa tilaa! Tied. seurakunnan nettisi-vut ja ass.nieminen@evl.fi 040 5582542.

Nuorisoi:
Kirkon tehtävä maailmassa ti 17.3. klo 16–17 (rippikouluryhmät). Liimatainen,

Yhteiset

Aikuistyö:
Vesalan veljespiiri ma 16.3. klo 18 Vesala-n leirikeskuksessa.

Aseman Pysäkki:
 Hannikaisenkatu 27–29. jukka.ranta-nen@evl.fi 050 360 3484
 Avoin toiminta arkisin klo 11–15.
Askartelua ma klo 13 (kuukauden 1. ma).

Terveelliset elämäntavat ma 23.3. klo 13. Terveydenhuollon opiskelijoiden alustus ja keskustelua.
Laulutunti ti klo 14 (parill. viikoilla),
Hebrean alkeiskurssi ti klo 16–17.30.
Rukouspiiri ke klo 12 (joka viikko).
Elämän ilot, mielekkyy s ja sosiaaliturmi-nen ke 18.3. klo 12. Terveydenhuollon opiskelijat.
Papintunti to klo 14.
Lenkkiryhmä pe klo 12.
Tieto-Visa pe klo 13.30.
Yksinäisten ilta la 21.3. klo 18

Kävelykadun Hernerokkatapahtuma pe 13.3. klo 11–14. Tapahtuma alkaa yhteisellä hartaushetkellä, pas-tori Johanna Tikkanen. Hernekeittoa, tuoreita munkkeja ja leipää. Her-nekeittoa paikalla syötäväksi ja omiin astioihin. Teuvo Tuppurainen & Leidit soppatykin kanssa ja Aseman Pysäkin vapaaehtoiset.

Diakonian vanhustyön kehittämishanke
 Diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen, 050 300 3590, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
Seniorikammarin ja Osallisuuden kahvi-huoneen kokoontuminen ma 16.3. klo 14–15.30. Aila Paloniemi: *Vaikuttamisen monet kasvat*.
Vapaaehtoistyö ja luopuminen -tilai-suus ke 1.4. klo 14 Vanhassa pappi-lassa. Vapaudenkatu 26.
Osallisuuden kahvihuone parill. vii-koilla ti klo 14–15.30 Vanha pappila.
Osallisuuden puuhapaja paritt. viikoilla ti klo 14–18 Vanha pappila.
Osallisuuden olohuone parill. viikoilla pe klo 13–14.30 Viitakodin takkatilassa.

Huoltamo
Huoltamo-messu su 15.3. klo 16 Huhta-suon kirkossa.
Kansainvälinen työ:
Pause with the Bible Come and take a small break with Bible reading every other Thursday. Next meeting at 2 p.m. on 19th March, Cygnaeuskenkatu 8 (please ring the "Seurakunta" bell). For further information, contact Elisa at enousainen@gmail.com. Welcome!
Istanbul kutsuu seikkailuun. Sinä 18–30 -vuotias! Lähdä aistimaan basaarien tun-nelmaa Euroopan ja Aasian portteille syyslomal^{la} 12.–19.10. Hinta n. 500–700€, ei sis. rokotuksia tai vakuutuksia. Ilm. seurakunnan nettisivujen kautta, tied. Sade Pirttimäki 040 560 9904 tai Paula Niemitalo 040 560 9909.

Missioitiimi nuorille aikuisille ti 17.3. klo 18 Cygnaeuskenkatu 8, sade.pirtti-maki@evl.fi 040 560 9904
Menox maailmalle -musikaali etsii lau-

reingoldt.
Nuorten messu to 25.3. klo 19 kirkko.
Koulupäivystykset Vaajakummun kou-lulla to klo 9.30–10 ja Vaajakosken kou-lulla pe klo 10.45–12.15.
 Lisätietoa Ilmo Vaajakoski facebookissa ja Jonna Góos 040 560 9925 ja Toni Lau-nonen 044 7203 115.

Lähetys:
Lähetyspiiri ti 17.3. kirkko, klo 13.

Musiikki:
 Musiikkiryhmät Vaajakosken kirkolla:
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12–13.
Kirkkokuoro to klo 18–20.
 Tied. 050 358 1860

Vanhemman väen päivä Vaajakosken kirkolla
 Vanhemman väen päivä on keskiviikkona 25.3. klo 11. Keit-tolouнас (6 €), Heleniuksen perhe kertoo työstään lähetys-ken^tillä ja Seniorit-lauluryhmä esiintyy.

lajiat! Kaikki kouluikäiset laulamaan iloiseen musikaaliin, joka esitetään su 12.4. klo 15 Halsilan kirkossa. Laulut on tehnyt Jukka Salminen. Mukana on näyttelijöitä ja säestävä bändi.
 Harjoitukset Halsilan kirkossa ke klo 17–18 ja Palokassa Jokelan pappilassa paritt. viikojoin to klo 16–17.20. Tied. Ilpo Vuorenoja 050 3800608 (Halsilla) ja Tuovi Ruhanen 040 5609931 (Palokka).

KohtaamisPaikka
KoopPee-leiri 7–13v la–su 21.–22.3. Mutasella. tark. tied. www.kohtaamis-paikka.net.
Perhekohtaaminen leirin yhteydessä su 22.3. alk klo 10.

PizzaKirkko @ Salsa Orkidea, Kauppa-katu 6 su 22.3. klo 16. KohtaamisPaik-ka-ilta maukkaasti. PizzaBuffet klo 16–19 / 6 e. Ohjelmaa klo 16.15, 17.15 ja 18.15 Muut toimintatiedot www.kohtaamis-paikka.net

Cyganmuuttajatyö:
 Maahanmuuttajatyö, Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi, Nonna lagonen, avustaja, 041 705 2329, nonna.lagonen@evl.fi
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Polt-tolinaja 37) ja ke 10–11.30 (Kauppak. 13).
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kir-kolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinaja 3, Kuokkala ti klo 10–11.30.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Lehtopalokerho to klo 17–18.
Koripallokerho la klo 12–13.45.
Miesten lentopallo + sauna to klo 19–21.

Naisten saunailta
Naisten saunailta ti 24.3. klo 17.30 alkaen Vesalan leirikeskuksessa.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
 Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etin-delle 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuskenk. 8.
Omaishoitajien Oma hetki ke 25.3. klo 12 Vanhassa pappilassa, Vapaudenk. 26.
Omaiset Raamattussa, pastori Tarja Sulkala.
Ehtoollishartaus ti 31.3. klo 13 Kaupun-ginkirkossa. Kahvit Aseman Pysäkillä.

Sana ja rukous
Luontosarja Korinttolaiskirjeestä ti 17.3. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla.
Katse taivaallisiin! Kari Valkonen, musiiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18.
Majataloilta ti 24.3. klo 18 Vaajakos-ken kirkolla. *Hyviä sanoja uskosta ja elämästä*, musiiikki Kahden maan kansa-laiset. Lapsille omaa ohjelmaa.

Viittomakieliset
 Kuurojenidiakoniassa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuskenk. 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh.) ja web.kamera-aika klo 11–12 ja to 15.30–16.30.
Viittomakielinen raamattupiiri to 12.3. ja 26.3. klo 17.30, Cygnaeuskenkatu 8.

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys:
Seurat ti 17.3. klo 17.30 Vanha pappila.
Syliseurat ke 18.3. klo 18 krist. opistolla.
Seurat su 22.3. klo 18 Tikka-kosken pappila.

Jyvaskylän NNKY
 Puistotori 4. P. 040 740 4472, jklNNky@elisanet.fi, www.ywca.fi/paikalisyhdis-tykset/Jyvaskyla
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 17.3. klo 9–11, *Rukaus voiman lähteenä*, Eevakaarina Launis
Exodus-raamattupiiri to 19.3. klo 15
Marianpäivän hartaushetki, Maritta Tynkkynen su 22.3. klo 14. Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 24.3. klo 9–11, *Lapsiperheen arjesta ja haasteista*, Minna Mustonen
Lauluryhmä Jännät ke 25.3. klo 18

Jyvaskylän Kristilliset eläkeläiset
Toivon ja rauhan sanomaa ma 16.3 klo 14. kahvi klo 13.30. Puheita. Lähteellä-kuoro.

Jyvaskylän Rauhanyhdistys
 www.jklry.net, 044 505 0653
Raamattuluokka pe 13.3. klo 18.30, ry.
Kevätseurat la 14.3. klo 15.30 Vanhusten ja liikuntarajajoitteisten ehtoollisen, ry. klo 17 aloitustilaisuus toimitisjoille, ry. klo 18 Viikkomessu, Taulumäen kirkko; klo 21 *On vain yksi lammashuone*, ry.
Seurakunnan messu su 15.3. klo 10, Palokan kirkko; klo 11.45 Ruoka ja kahvi; klo 12.30 Perhepyhäkoulu ja seurat, ry; Ruoka ja kahvi; klo 15 Seurat, ry; Kahvi; klo 17 Päätöseurat, ry.
Seurat ke 18.3. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 20.3. klo 19, ry.
Lahtelaisten myyjäiset la 21.3., ry; klo 16 ruoka; klo 17 myynti; klo 19 iltajojelma.
Seurat su 22.3. klo 16, ry.
Seurat ke 25.3. klo 19, Kaupunginkirkko.

Kansan Raamattuseura
 Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Avoin raamattupiiri Sanan Kulmalla pe 13.3. klo 10.
Naisia kaivolla -ilta pe 13.3. klo 18 Keljon NS-talo Tapiola, Keljonkankaantie 10. *Edessä ihmetellen*. Musiikkia ja tarinointia elämästä ihmisten keskellä ja Jumalan edessä. Minna ja Jussi Pysyalo.
Viisikielisen toiveluokalla ma 16.3. klo 18 Sanan Kulmalla. Tuula Hakkarainen.
Päiväkahvit Sanan Kulma ti 17.3. klo 13.30, kahvit klo 13. *Elämän tyytyväi-syys*, Helliin Torkki, Tuula Hakkarainen.
SenioriFoorumi ti 24.3. klo 15 Sepänkes-kuksessa. Kahvi klo 14.30. *Voimavaraja elämään*, Ulla Saunaluoma ja eduskun-nan joht. työtövräläkäni Anita Pienimäki, perheterapeutti Pasi Lampinen.
Bussimatka Tervonsalmelle to 14.5. Lähtö Harjukadun tilausajolaiturista klo 7.30, Jumalanpalvelus Tervon kirkossa, lounas, kahvit ja päivällinen toiminta-keskuksessa, ohjelmaa iltapäivällä. Hinta 50 €. Tied. ja ilm. invir@elisanet.fi 0400 547 753 Ulla Karttunen 050 569 2957.

Suomen Raamattupuisto
Toivon torstai 19.3. klo 18.30 Neulas-kodilla Keljonkankaalla. *Minun isäni kodissa on monta huonetta*, Kärrkäinen, musiiikki MMV-kuoro ja Mertanen.

Henki & elämä

5. vsk. ISSN 1798-1255
 Kustantaja Jyvaskylän seurakunta
Julkaisija Jyvaskylän seurakunta
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu (tella Oyj)
Jakeluohjelmantukset
 Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
 Kaarina Heiskanen 050 380 0612
 Heikki Impiö 050 503 3180
 Petri Kananen 050 360 3459
 Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
 jklsrk.tiedotus@evl.fi
 etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osote Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
 jklsrk ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 €/pmm

Seurakunnan neuvonta 014 636 611

sekl.fi Toimisto auki ti ja to klo 10–14.
JYVÄSKYLÄ/LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.
Pointti-nuortenilta la klo 18–21.
Sanan Keidas su 15.3. klo 18. *Elämän lei-pää japanilaisille*, Anssi Savonen, Itkonen.
Raamattupiiri ma 23.3.

Vuosi *Mein* elämästä

- 15 nuhakuumetta ja korvatulehdusta
- 23 sisällä vietettyä sairausviikkoa
- 1 keuhkokuume
- 5 mahatautia ja kohonnut maksa-arvot
- 1 alkava atooppinen ihottuma
- 1 alkava astma
- 1 korvien putkitus ja kitarisaleikkaus
- 2 menetettyä kotia

Terve Sisäilma ry
Frisk Inomhusluft rf

Luulosairas vai
#oikeestisairas

Sairastuminen muutti arvot

KAARINA HEISKANEN teksti

#oikeestisairas -kampanjan käynnistäjä **Piia Raita** sairastui jo nuorena reumaan, ja laskee nyt, että tauti on huonon sisäilman peruja. Viimeinen pisara oli asuminen omakotitalossa, jonka remontissa homekoira löysi mikrobikasvustot keittiön lattian alta.

– Olen muuttanut kuudesti, olen menettänyt terveyteni ja yritykseni ja maksamme velkaa talosta, jota ei enää ole.

Raita on perustanut vertaisryhmän Facebookiin. Siinä on nyt noin 1300 jäsentä. Omat elämänarvot ovat muuttuneet.

– Läheisten tuki on tärkeää, ja oma terveys. Elän päivä kerrallaan -mentaliteetilla, en tee kymmenvuotissuunnitelmia. Tiedän myös, että tästäkin asunnosta voi tulla lähtö milloin vaan.

#oikeestisairas havahduttaa huonon sisäilman vaaroihin

Yli miljoona suomalaista altistuu päivittäin huonolle sisäilmalle. Facebookissa käynnistynyt #oikeestisairas -kampanja muistuttaa, että huonon sisäilman sairastuttama ei ole luulosairas. Väliinputoaja hän kyllä on.

KAARINA HEISKANEN teksti
#OIKEESTISAIRAS kuva

#oikeestisairas -kampanjan tavoitteena on nostaa keskusteluun se, miten huonosti yhteiskunta on varautunut huonon sisäilman aiheuttamiin sairauksiin.

– Se on kansanterveydellinen kysymys, joka on tullut keskusteluun vasta viime aikoina, sanoo kampanjan käynnistäneen Terve Sisäilma ry:n puheenjohtaja **Piia Raita**.

Homeon, kosteusvaurioiden tai kemikaalien huonontaman sisäilman aiheuttamat oireet ovat olleet pitkään tabu.

– Asiasta ei ole uskallettu puhua,

sitä on hävetty, Raita toteaa.

Sosiaalinen media ja sisäilmaongelmista kertoneiden julkisten esiintulot ovat avanneet padot.

Raita toivoo, että toukokuun loppuun saakka kestävä #oikeestisairas-somekampanja vaikuttaisi asenteisiin rakentamisessa ja sairastuneiden kohtelussa, niin että huonosta sisäilmasta kärsivät saisivat sen myötä samat oikeudet kuin muutkin sairastuneet.

– On tärkeä ymmärtää, että huono sisäilma voi sairastuttaa kenet tahansa – kukaan ei ole siltä suojassa, hän painottaa.

Raita toivoo, että terve rakentaminen olisi rakennusalalla selkärangassa. Rakennusaikaista valvontaa on tehostettava. Talojen huolto ja korjaus on tehtävä kunnolla.

– Ei pidä maalata piiloon ja jättää ongelmia muhimaan.

Raita peräänkuuluttaa myös asukkaiden omaa vastuuta ja asuminen taitoja.

– Pitää ryhtyä heti toimeen, kun näkee kupruilevaa maalipintaa tai huomaa, että ikkuna jäätyy. Moni tukkii korvausilmaventtiileitä tai unohtaa puhdistaa liesituulettimien suodattimet ja tuuletusventtiilit.

Sairastuneiden tilanteessa on paljon parannettavaa. Altistuneen on vaikea löytää kotia, jossa pystyy asumaan, sillä altistus tuo mukanaan herkkyyksiä muun muassa kemikaaleille, jotka eivät ole aiemmin oireiluttaneet.

Huono sisäilma on ongelma monella työpaikalla. Altistunut tai sairastunut saattaa saada ohjeeksi ”yritä nyt kuitenkin käydä töissä” tai ”ota tätä astmalääkettä ettei pärjää”. Oireita vähätellään tai psykologisoidaan.

Piia Raidan mukaan huonon sisäilman takia sairastunut ei saa riittävän asiantuntevaa terveyden-

hoitoa.

– Joudumme kohtaamaan tietämättömyyttä sekä perus- että erityissairaanhoidossa. Potemiamme oireita ei osata luokitella sisäilmaoireiksi. Huono sisäilma voi aiheuttaa autoimmuunisairauksia, nivel- ja hermostollisia oireita, astmaa, suolisto-oireita.

Luokatonta on sekin, että jo pienet lapset altistuvat huonolle sisäilmalle päiväkodeissa ja kouluissa.

<http://terveysailma.wix.com/terveysailma>

Tero Tilus

Tero Tilus haluaa vaikuttaa sekä kansalaisjärjestöjen että kunnallisen ja kirkkopoliittikan kautta.

Elämästä

Seurakunta on jäsenensä, kirkko ihmiset

TIINA LAMMINAHO teksti ja kuva

Olen **Tero Tilus**, 37-vuotias ohjelmoija. Työskentelen tietokoneohjelmistoja tekevässä SC5:ssä. Asun Kortepohjassa ja perheeseeni kuuluu vaimo sekä kaksi alakouluikäistä poikaa. Olen idealisti; idealismini näkyy ainakin siten, että olen ollut jo viisitoista vuotta mukana sekä kunnallispolitiikassa että kirkkopoliitiikassa ja toimin myös eri kansalaisjärjestöissä, muun muassa EFFI ry:ssä, joka puolustaa kansalaisten sähköisiä oikeuksia.

Kansalaisten sähköisten oikeuksien kohdalla kehitys on jakautu-

nut kahtia. Toisaalta ilmaisuvapauden ja yhdistymisvapauden kohdalla tilanne on huomattavasti parempi kuin parikymmentä vuotta sitten, samoin ihmisten mahdollisuudet saada äänensä kuuluviin ovat parantuneet hurjasti. Monet asiat, jotka ennen päätettiin salassa, ovat nyt tulleet kansalaiskeskusteluun ja nykyään ihmisillä on paljon paremmat mahdollisuudet verkostoitumiseen kuin ennen. Toisaalta taas koskaan aikaisemmin mikään taho ei ole tiennyt ihmisten yksityiselämästä niin paljon kuin nyt vaikkapa Facebook tai Google tietävät. Takavuosien valtiolliset tiedustelupalvelut olisi-

vat maksaneet mitä tahansa saadakseen niin kattavaa tietoa ihmisistä kuin mitä nyt on hyvinkin helposti koottavissa.

Seurakunnan hallinnossa olen tällä hetkellä mukana Keltinmäen alueneuvoston varajäsenenä. Haluaisin nähdä tulevaisuuden seurakunnan sellaisena, että seurakunnan jäsenyys olisi toiminnassa ja arjessa totta. Seurakunta on jäsenensä, ei joukko viranhaltijoita. Ja kirkko on ihmiset, ei talo tai organisaatio. Helppoahan muutos ei ole, meillä on pitkä historia sille, että seurakuntalaisen osa on vähän passiivinen. Siinä mielessä

seurakunnan sisällä olevilta herätysliikkeiltä ja lähetysjärjestöiltä voisi oppia paljon. Millään yhdellä taikatempulla muutosta ei toteuteta.

Aktiivipyöräilijänä olen mukana myös edistämässä pyöräilyä. Itse ajan neljän ja puolen kilometrin mittaisen työmatkani pyörällä niin kesällä kuin talvellakin. Viidessätoista vuodessa Jyväskylän liikennekulttuuri on muuttunut ja nykyään pyöräilijöihin suhtaudutaan paremmin kuin ennen. Reititkin ovat parantuneet, mutta vielä sekä liikennekulttuurissa että reiteissä on parannettavaa.